

Ad clemētissimū inuictissimū ⁊ semper augustū cesarem
Ferdinandū quintū. Hispaniarum vtriusq; Sicilie Hierusalē ⁊ insularū ⁊ p̄tinētis ma-
ris oceani regem catholicū gloriōsum ac felicissimū; Barbarūq; gentiū domina-
torem. Joannes lup. de palacios ruuios decretoꝝ doctor. Regiūq; consiliarius.

Rosfecturo mibi olīm ad romanā curiā ad p̄stā-
dam Julio secundo pontifici maximo obedientias; ex parte maiestatis
vestre ac serenissime regine Elisabeth dulcissime coniugis. vnum inter
alia veluti precipuum iniūgebatur; videlicet q̄ apud summū pontificē
multipliciter instarem; totisq; viribus illi suaderē; vt de dignitatibus
alijsq; beneficijs in curia vacantibus; quozum presentatio ad regiam
maiestatem vestram expectabat; absq; eozum presentatione minime pvideret; si damna
⁊ icōmoda idē sperata vitare cupiebat. Preceperat item mibi gloriōsa illa regina q̄ ad
hanc rem opportuna ⁊ necessaria pviderē; eaq; litteris mandarem; sueq; traderē ma-
iestati. Mos enim erat illi; vt omnia suo nomine alicui gerēda; cuiuscūq; generis forēt;
per prius videre; ⁊ (vt ita dicam) palpare; vt si quid in censuram caderet; castigaretur.
Ego vero rei difficultatē; regineq; grauitatem agnoscens; tremebundus recusare tēta-
ui; sed nō potui eius manū effugere. Tanta quippe erat illi in iubēdo grauitas; tantūq;
in loquendo lepor; qd nulla vis animi; nullaq; potentia; nisi ad parēdum relinquebat.
Parui itaq; eiusq; mandatis acquieui; ⁊ opusculum istud ad finē vsq; per duxi. Quāq; il-
lud felicissime regine offerre voluissē; ad mortē infirmata est; ⁊ post pauca diem clau-
sit extremum. Quapropter res ip̄a tanq; infecta apud me mansit; ⁊ velut inutilem ⁊ ne-
glectam inter alia opusculozum meozū fragmenta reposui. ibiq; diu latere permisi. Eū
vero postea vrgens necessitas fragmenta ip̄a perquirere coegisset; opusculū ip̄m beate
regine dedicatū offendi. Quem oculi legere ⁊ lachrymari simul ceperūt. Quia vulnus
qd catholice regine obitus cordi nostro iniecerat; ex opusculi lectiōe renouatus est; ⁊ ne
quoties legerem idip̄m nobis contingeret; neue infortunatum opus p̄diret in publicū;
igni tradendum pluries decreui. Quid enī infortunū operi nostro eueniri potuit; quā
post eum consummatum regiq; maiestati sacratum. gloria inde sperata priuari; ⁊ in tene-
bras exteriores mitti. Dum ista mecum agerem menteq; reuoluerem; parato iā ad in-
cendium igne; ratio ex aduerso occurrit; que opinionem nostrā omnino deleuit. Quā-
uis (inquit) aduersa libelli fortuna ignem iuste exposcat; vt de brachio suo mutius ⁊ ce-
uola recte poposcit. Sacre tamen regine merita ⁊ in agendis discretio ⁊ prouidentia que
ex ip̄o libello patent; cōtrarium suadent. Quid enim laudabilius in muliere illa esse po-
tuit (si mulierem nominare fas est) quam vt ea que in iure consistebāt; ad romanūq;
pontificem defererentur; ⁊ legere ⁊ intelligere vellent; ac si illius rei solius sibi cura esset;
⁊ multo iam pridem tempore iuri operam dedisset. ⁊ rursus. Quid in ea sanctius atq; sa-
lubrius excogitari potuit; quam deum censurasq; timens; vt sue suozūq; subditorū
saluti consulere. ista litteris comprehendere iusserit. His autem inuitabilibus medijs
victus; libet substitui; ⁊ libellum ip̄sum incolumen ⁊ sanum reliqui. Ea itaq; felicissima
regina que viuens vite principū libello tradidit. Eadem postea vita functa; illū ab in-
cendio liberauit; Rodericum cidum imitata qui fidei hostes quos dū in humanis age-
ret; vincere solebat; eosdem mortuos similiter deuicit. In ipsius ergo regine gloriā per-
petuam felicissimamq; recordationem; eundem libellum maiestati vestre offero; indu-
bitanter sperans; quod propter eius diue regine infinita merita erit aliquādo proficu-
us. Valeat seculi noster decus.

Tabula.

Contenta in hoc libello de beneficijs in curia va- cantibus.

CPrimo prefatio operis ad inuictissi-
mum regem Ferdinandum.

CDeinde cassius narratio super quo li-
bellus editus fuit.

CIn. §. j.

CAgitur plene de potestate pape p̄ser-
tim in beneficialibus.

CPapa vicē dei gerit in terris ⁊ ē chri-
sti vicarius ⁊ facit idem consistozum cū
christo. vnde appellans ab eo ad christū
sentit heresim.

CPapa est supra concilium ⁊ potest su-
pra ius dispensare.

CPapa habet plenissimā potestatem
in beneficialibus.

CPapa est beneficiorū dominus et
potest ad libitum priuare episcopus suo
episcopatu ⁊ dare alteri.

CPapa potest priuare omnes colla-
tores beneficiorū.

CDominium beneficiorū ⁊ rerū eccle-
sie dicitur esse apud christum.

CRes ecclesie romane sunt pape; sicut
res fisci sunt imperatoris.

CPrelatus ⁊ quilibet beneficiatus di-
citur administrator nō dominus.

CIn. §. 2.

CAgitur de obedientia ⁊ reuerentia q̄
debetur pape ac prelatis.

CInobedientia est maximum ⁊ attro-
cissimum crimen.

CIn. §. 3.

CDe reuerentia que prelatis ⁊ superio-
ribus debetur.

CContra resistentes mandatis superi-
ozum ⁊ de eozum pena.

CPrinceps est lex animata;

CIn. §. 4.

CPape non est cum peccato paren-
dum.

CQuomodo illud quod principi pla-
cuit legis habet vigore; ⁊ quomodo est
legibus solutus.

CPrinceps non potest sine causa tolle-
re alicui priuāte p̄sone v̄l vniuersitati rē
suam vel ius sibi debitum.

CLex vel mandatum principis nō ha-
bet vim citationis nisi ex principis pote-
state.

CPrinceps debet ex iusta causa mo-
ueri.

CPape non est data potestas peccan-
di iccirco potius deo q̄ pape cum pecca-
to parendum est.

CIn. §. 5.

CSi papa mandat ordinario q̄ absol-
uat ab excommunicatione expressa fal-
sa causa vel q̄ excommunicatum nō eui-
tet; non tenetur ei parere.

CIs cui mandatum pape dirigitur eus
peccato non tenetur parere; q̄uis ei soli
notum sit peccatum.

CIn. §. 6.

CSi papa mandat prouideri de benefi-
cio alicui notorie indigno non est ei parē-
dum maxime si tanta est indignitas q̄ si-
ne peccato prouideri non potest.

CMelius est paucis dignis vel vni tā-
tū multas ecclesias conferre q̄ multis

indignis plures concedere.

C In. §. 7.

C Si papa scribit pro intruso; non est ei lenato vello obediendum.

C Intruso non est obediendum.

C Si executor in crimine deputatus sci at reum iniuste cōdenatum non debet exequi.

C Inferior potest ex iusta causa superior resistere; vtpote in illicitis mādatis.

C An iudex teneatur iudicare p̄m legē iniustam vel iniquam; vel debeat prius superiorem consulere.

C Executor potest ex iusta causa executionem differre.

C Quando preceptum pape multum nocet expectanda est secunda iussio.

C Si impetrans tacuit beneficiū; quod habebat; non est obtemperandum talibus litteris.

C Inferior qui ex iusta causa non obtēperat mandato superioris nō incidat in penam vel censuras in mandato contentas quod est notandum.

C Clausula si preces veritate nitantur; suspendit effectum excommunicationis.

C In. §. 8.

C Reges Gothi Hispaniam ex antecessione Honorij imperatoris Hispani habuerunt; eamq; a faucibus inimicorum eruerunt; ideo superiorem in temporalibus non recognoscunt.

C Postq; reges gothi Hispaniam adepti fuere continuata est Gothorum successio vsq; ad tempora nostra.

C Reges Hispani ecclesias construxerunt et dotauerunt; ex quo ius patronatus sibi acquisierunt; et in suos successores transmiserunt.

C Prelatus electus et confirmatus anteq; administret debet personaliter ac-

cedere ad regem Hispanum eiq; reuerentiam prestare; eo autem absente pro regi vel vicem regis habenti.

C In. §. 9.

C Antiquitus in electionibus prelatorum interueniebat consensus regis Hispanie.

C Electio pape olim fiebat a principib; christianis postea fuit imitatum.

C Imperator habet priuilegium; vt in omnibus ecclesijs alemanie possit facere vnū recipi. Idem priuilegium habet rex Francie et rex Anglie.

C Rex Francie et Anglie in quibusdam ecclesijs cathedralibus suorum regnorum sede vacante possunt beneficia conferre.

C Rex Francie certis casibus potest cognoscere de causis beneficialibus tam i petitorio q; in possessorio.

C Rex Anglie et Angarie conferunt p̄bendas et beneficia in regnis suis ex priuilegio pape.

C Rex Apulie ex priuilegio habz inuestituram beneficiorum.

C Principes seculares possunt habere ius conferendi beneficia.

C Rex Francie habet canonicatum in quibusdam ecclesijs sui regni.

C Rex Hispanie et marchio Astoricensis habent canonicatus in ecclesia Legionensi.

C Cause ex quib; reges possunt habere ius circa beneficia conferenda.

C Quomodo interest regis q; boni preficiantur prelati propterea potest cōtra eorum electionem vel promissiones obijcere.

C In. §. 10.

C Ius patronatus ex consuetudine acquiritur.

C Valet consuetudo q; mortuo prelato rex habeat custodiam et administratiōnem bonorum episcopatus.

C Ius patronatus cadit in femina.

C In. §. 11.

C Papa in dubio non videtur derogare iuri patronatus laicorum.

C Reservatio beneficiorum non comprehendit beneficia pertinentia ad prestatōnem laicorum.

C De beneficijs patronatus laicorum i cura vacantibus papa non puidet.

C Papa laicis patronis non p̄iudicat vt eos a fundatione et obtētiōe ecclesiarum retrahat.

C Institutio bñficii facta ex p̄to patrono laico est nulla.

C Ius patronatus regale efficacius est q; aliorum propterea specialior mentio requiritur in illo q; in alio.

C In materia restringibili; non veniunt persone maiores sub clausulis generalibus.

C De iure patronatus laicorum oportet facere expressam mentionem.

C Papa potest derogare iuri patronatus laicorum; sed non debet.

C Quando ex precepto pape executione tenetur scandalum; super sedendum est in executione.

C Reges hispani habuerunt ius patronatus in ecclesijs cathedralibus et alijs anteq; papa reservaret sue collationi beneficia in cura vacantia.

C Iniuria fit successori si d̄negetureiq; predecessori fuit concessum.

C Emphytheosis ecclesie finita; danda est heredi.

C Executores dati super prouisione dignitatis siue presentatiōe regis; debent supersedere in executione ad petitiones regis donec papa consulatur.

C Mandatum extra iudiciale; non trāsit in rem iudicatam.

C Si papa aufert beneficium vni vt det

alteri; t̄netur puidere de bōno cābio.

C In. §. 12.

C Quando papa prouidet de beneficijs patrimonialibus; super sedendū est in executione donec papa informetur; cōsulatur et secundo rescribat.

C Naturales preferuntur extraneis.

C An appellari potest a papa male informato ad ipsum bene informatum; et qd opetur talis appellatio an habeat vim supplicationis.

C An supplicatio mādati suspēdat ei effectum.

C Papa nihil iniquum facere presumitur ideo libenter reuocat qd male fecit.

C An reges consiliarij possunt licite mandare q; littere pape ac rescripta super beneficijs patrimonialibus deferantur ad senatum anteq; executioni mandentur; vt videatur an p̄iudicent regi vel regni; vt pape supplicetur super hoc.

C In. §. 13.

C Agitur de monitorijs penalibus quomodo emanāt a sede apostolica et cū quib; clausulis et quo pacto is cōtra quem derigitur se tueri potest.

C De clausula mori p̄prij et certa scientia quid operetur in monitorijs penalibus et alijs dispositionibus.

C In. §. 14.

C De monitorio penali quomodo; vt plurimū trahit secū executionem.

C Quo iure inuēta fuere monitoria penalia.

C An et quomodo monitio iudicis qua resū monet vt satisfaciatur sit citatio vel habeat vim citationis vel sententie interlocutorie vel diffinitive.

C De monitorio cum clausula senseris te grauatum quid operetur.

C De mandato iudicis sub pena quid importet.

Pena excommunicationis magna ē
et grauis.

De monitorijs sub pena excommu-
nicationis in contra facientem quid im-
portet an habeat executionem paratam
vel requiratur nouus processus.

Appellatio principalis iuuat alios.

In. s. 15.

De monitorio penali cum clausula si
senseris te grauatum quid operatur an
habeat vim citationis vel resoluatur in
simplicem citationem.

Quare fuit illa practica monitorij cuius
illa clausula si senseris te grauati.

Si taliter monit⁹ comparet et graua-
men ostendit non incurrit excommuni-

cationem in monitorio contenta.

Ibi declarantur partes monitorij pe-
nalis cum clausula predicta.

Qui taliter monitus comparet quo-
modo debet suas exceptiones pponere.

Coram quo debet monitus exceptio-
nes suas opponere an coram papa an co-
ram delegato an coram executore an co-
ram eorum quolibet.

An et quando appellatio a monitorio
penali suspendat effectum monitorij.

A quo tempore currunt dies in mo-
nitorio penali positi.

Appellatio ab executorialibus quid
operetur.

Finis.

Libellus beneficijs in

curia vacatibus: per Joannem lnp. de
Palatios ruuios decretorum; doctorem
regiumq; consiliariū editus.

facti nar-
ratio.

Actum su

per quo iur⁹ cō-
siliū petitur ta-
le ē. Fernāndus
et Elisabeth hy-
spaniar vtriusq;
Sicilie; Bie-
rusalē; et insula
rū maris ocea-

ni rex et regina dñi nři potētissimi; in re-
gnorū suorū ecclesijs cathedralibus; ac
nōnullis alijs: patronat⁹ ius hñe noscū-
tur; eo qd iporū antecessores terrā de ini-
micorū faucib⁹ manu acceperūt armata;
et tēpla solēnia ad cultū diuinū necessa-
ria edificātes; dotib⁹ amplissimis dicta-
uere; iusq; patronat⁹ quo ad pncipales
dignitates sibi reseruāt in eis; quo iur-
re hispaniar reges hactenus vsi sunt; et
nemo in eisdē ecclesijs pñciebat; nisi ad
eorū pñtationē; etias si plati in romana
decederēt curia. Nūc vero roman⁹ pñti-
fex nescit qd ratiōe duct⁹ dignitates alijs
et platuras eorū pñt⁹ qui Rome degē-
tes vitā finire; patronat⁹ iure neglecto
aliquib⁹ pñt⁹; datis sup hoc executori-
alib⁹ lris; incōtradictores graues censu-
ras et penas pñtētib⁹. Ex quaz obtēpe-
rātia et implemēto; regib⁹ regnoq; gra-
ue dānū et iniuriā redūdare manifestū ē
Quāobrem inuictissimi reges nři mādati
executionē ipediūt; differriq; faciūt; do-
nec papa pñt⁹; veritat⁹ pñt⁹; aut a
se factū reuocet; aut secūdā mittat iussio-
nē. Quū verisimile nō sit eū cū tā graui re-
gū regniq; iacturaz iniuria id velle; imo
ex falsa partis relatiōe vel iporūnitate
fecisse. Et qm bonarū mētū ē ibi timere
culpā; vbi culpa nō reperit; christianissi-
mi reges nostri informari cupiūt; an per
huiusmodi executiōis ipedimētū et dila-
tione; incidāt in penas et cēsuras in lris
executorialib⁹ pñt⁹ et in eas q in bulla

ionis cene filiter pñtēnt ptra eos q lris
aplicis vel mādatis legatorū et nūcioz et
iudicū delegatorū grāz vñ iusticiā pñtēnt
tib⁹; decretisq; sup eis et re iudicata seu
pñt⁹ executorialib⁹; nō habito prius
eorū bñplacito et assensu; neue tabelliōes
et notarij sup huiusmodi lris et pñt⁹
executorialib⁹ instrumēta seu acta pñce-
re; aut pñt⁹ pti cui⁹ interest tradere sub
grauissimis penis pñbere; statuere seu
mādere pñsumūt; et ptra dantes auxiliū;
pñt⁹ vel fauorē. et si forsan hec via nō vi-
deat tuta; quo nā mō sibi prouideri pñt
ptra hec et alia filia mādata et monitoria
penalia que a sede aplica quottidie ema-
nāt. tā sup collatiōib⁹ beneficiorū; q sup
alijs reb⁹ ecclesiasticis; grauissimas pe-
nas et cēsuras cōtinētia.

Ad cuius dubij decisionem aliq
necessario pñt
tēda sunt ex qb⁹ plenissima vberimacq;
pape potestas maxime in bñficialib⁹ de
mōstrabit. Cui⁹ virtute ab oib⁹ et p oia
parēdū et obtēperādū pma pñsideratiōe
videbat. Esayas qppe. 28. c. de future ec-
clesie fūdamēto pñdices ait. Ego mittā i
fundamētis syon; lapidē angularē pba-
tū; pñt⁹ i. in fundamēto fūdatū. Qd
apls ad corinthios. 3. declarās dicit. Fū-
damētū aliud nullū poni pōt pter id qd
positū ē; qd ē xps iesus. Nābet trāsūpti-
ue in. c. cū paulus. j. q. j. et in. c. veniēs. d.
pñbyte. nō bap. mi. et in. c. fundamēta. d.
electio. li. 6. i. pñ. Christ⁹ enī ē petra fūda-
mētal. de qua dñs Matthēi. 7. Fundata
enim erat supra petrā. Et qm oportebat
ipm mori p redēptiōe generis humani;
et successorē relinquere; viuēs adhuc; pe-
trū successorē elegit; cui clauēs regni ce-
lorū dare pñt⁹. Matthēi. 16. habet i. c.
i nouo testamēto. 21. di. et in. c. rogamus.
24. q. j. pñt⁹ aut⁹; s; nō dedit. pñ glo. i.
d. c. in nouo. qm subsistēte xpo pastore;
ali⁹ pastor vniuersalis pñt⁹ nō erat:
q; offenderet articulus fidei q dicit. Et
vnā scāz ecclīaz. Pro humani qdē redē-
ptiōe generis dñi sumis celoz ad yma mū-
di descēdēs; et mortē tādē subiēs tpalē;

S. j.
De potesta-
te pape.

dei fili⁹ i⁹esus x⁹p⁹s: ne gregē suo p⁹ciōso s⁹a
guine redēptū: ascēsur⁹ post resurrectionē
nē ad p⁹ēs absq⁹ pastore deserere: ipi⁹ cu
rā beato Petro aplo: vt sue stabilitate fi
dei ceteros i xpiana religiōe firmaret: eo
rūq⁹ mētes ad salutis opa ascēderet: de
uotionis ardore cōmiserit. ita dicit Inno.
iii. in p⁹cilio Lugdonēsi. 7 habet in. c. j. d
homicidio. li. 6. itaq⁹ ante resurrectionē
x⁹p⁹s Petru⁹ elegit i p⁹ncipē: s⁹ p⁹firmatio
nē distulit vsq⁹ post resurrectionē: vt di
scipuli q⁹b⁹ p⁹esse debuit: p⁹berēt assensus
i tipū electiōis faciēde. cu⁹ nemo inuict⁹
7 c. 61. di. c. null⁹. sic dicit Joan. de san. 7
seq⁹ Archi. in. d. c. in nouo. Et q⁹m x⁹p⁹s
ecclias sic instituit: vt eēt vsq⁹ in finē sc⁹li
duratura: p⁹m illud Esaye. Sup solū da
uid 7 sup regnū ei⁹ sedebit: vt p⁹firmet il
lud 7 coroboret in iudicio 7 iusticia amo
do 7 vsq⁹ i sempiternū. Illos aut q⁹ tunc
erāt i ministerio p⁹stituit vt eoz⁹ potestas
d⁹ruet ad posteros p⁹ utilitate ecclie vsq⁹
ad sc⁹li finē. Quz ipse dicat Matt⁹ vlti.
Ecce ego vobiscū suz vsq⁹ ad p⁹sumatio
nē sc⁹li. Trāstulit igit x⁹p⁹s suā potestātē i
petru⁹: 7 petru⁹ i successores: ita q⁹ eadē ē
potestas i illis: q⁹ erat i petro. p⁹m Tho. i
4. p⁹tra gētiles. 7 i tractatū p⁹tra errores
grecoz⁹. c. 69. vñ merito ecclie 7 pape po
testas ab ipso deo iesu x⁹p⁹o emanasse d⁹r:
vt etiam tradit i. c. q⁹uis. 21. di. 7 i. c. oēs.
22. di. 7 i. c. sacrosancta. ea. di. 7 i. c. basili
cas. in fi. de p⁹secra. di. j. tradidit sanctus
Tho. vbi supra. 7 i tractatū p⁹tra ipugnā
tes religionē. Hinc papa i terris vicē dei
gerere d⁹r: appellat x⁹p⁹i vicari⁹. c. quāto.
de trāslatiōe p⁹latoz⁹. 7 facit idē p⁹hstorū
cū x⁹p⁹o. p⁹z hosti. ibi. vñ appellās a snia
pape ad x⁹p⁹m: videt heresim sentire: sen
tiēs q⁹ papa nō sit x⁹p⁹i vicari⁹: nec habe
at idē tribunal cū x⁹p⁹o. ita dicit collecta
ri⁹ i. e. q⁹ multotiēs. d⁹ regu. iu. seq⁹ alexā
drin⁹ i. c. p⁹ceptis. 2. cō. 12. di. C⁹laur⁹ qui
dē potestatis rōne i se trāslate papa ē su
pra ius 7 supra oē p⁹ciliū 7 statutū. c. signi
fica sti. d⁹ electiōe. 7 pōt supra ius dispēsa
re. c. p⁹posuit. d⁹ p⁹ces. p⁹bē. cle. pastoralis.
d⁹ re iudi. circa fi. cū ei⁹ auctoritas non sit

alligata legibus aut canonib⁹ aplicis. c.
idco. s. his ita. 25. q. j. Antecessor enī nō
potuit sibi legē iponere: cu⁹ pari imo ea
dē successerit potestate: vt supra dictū ē.
7 habet i. c. inotuit. d⁹ electione. Tradit
sanct⁹ Tho. sc⁹da sc⁹de. q. 98. ar. 6. Tanta
q⁹ppe ē pape potestas q⁹ oēs iudicat: a ne
mine iudicat. c. si papa. 40. di. c. i memo
ria. 19. di. c. inferior. 21. di. 9. q. 3. c. cūcta p
mūdū. 7. c. p⁹ncipalē. c. cū inferior. d⁹ ma
io. 7 obe. C⁹laur⁹ enā potestātē vberior
rē h⁹z papa i b⁹nificialib⁹. c. 2. d⁹ p⁹bē. lib. 6.
cle. j. ad finē. vt lite pēdēte. de quo late p
Abbatē panormitanū i. c. q⁹ i eccliaz. de
p⁹sti. 7 i. c. cu⁹ inf. de electio. 3. cō. 7 i. c. inf
q⁹ttuor. d⁹ maio. 7 obe. 7 i. c. cū nobis. d⁹ te
stib⁹. 7 i. c. cū inf. d⁹ excep. 7 i. c. ea q⁹. de re
iudi. i. fi. 7 i. c. j. d⁹ fide i stru. In his enī po
test papae q⁹re q⁹drata rotūdis p⁹z hosti.
i. c. cū venissent. d⁹ iudicijs. Est dicere q⁹
pōt d⁹ b⁹nificijs ad libitū disponere: q⁹ pa
pa b⁹nificioz⁹ ē d⁹ns quātū ad vsum: 7 eis
vti pōt sicut placet 7 decet suā potētā si
ue statū. 12. q. 2. c. bone rei. 7. d. c. p⁹nci
palē. 7. c. cū vero. 9. q. 3. ita late firmat ar
chi. i suo tractatu de heresi incipiente. Sā
ctissimo i x⁹p⁹o p⁹ri. 15. char. 7. q⁹ tāta est
p⁹eminētia inferēs ex hoc q⁹ l⁹z papa non
possit p⁹uare quē iure suo sine causa. tñ i
b⁹nificialib⁹ pōt quē p⁹uare p⁹ libito volūta
tis. ad hoc glo. cōit approbata in. d. c. p
principalē: q⁹ dicit q⁹ papa sine causa pōt
d⁹ponere ep⁹s. Ad idē glo. i. c. si gracie.
d⁹ rescrip. li. 6. p⁹ quā dicit ibi d⁹nic⁹ pe. cō.
q⁹ papa i titulis b⁹nificialib⁹ h⁹z p⁹ ratione
volūtātē: itaq⁹ ad libitū pōt p⁹lato aufer
re titulū b⁹nificialē. Idē fuit de mēte An
tonij in. c. p⁹stitur⁹. d⁹ religio. domi. dicen
tis: q⁹ de reb⁹ eccliaisticis pōt disponere
papa vt vult: etiā sine causa: remouēdo
vnū a b⁹nificio suo p⁹ iura allegata. Nec ē
op⁹ p⁹z eū adijcere clausulā derogatoriā
nō obstatē. 7 seq⁹ Joan. d⁹ imo. in. d. c. q⁹
i eccliaz. vñ absq⁹ alia reseruatiōe ex so
la volūtate pōt puenire oēs collatores
b⁹nificioz⁹: vt late 7 singularit⁹ firmat Fre
deric⁹ i suo tractatu d⁹ pmutatiōe benefi
cioz⁹. q. 4. ē text⁹ i. c. dudū. de p⁹bē. li. 6. 7

De potesta
te pape i be
nificijs.

*Papa pōt
equare qua
drata lrotum
dis.
*Papa ē be
nificioz⁹ do
minus.

*Reseruatio
beneficioz⁹.

Dominium
beneficioz⁹ 7
eorū ecclesie
est apud x⁹p⁹i
stium.

*S⁹2.
De obediē
tia que debe
tur prelatis.

p⁹pterea collatiōi suē reseruāt b⁹nificia in
curia vacātia. vt. c. 2. 7. c. p⁹senti. co. ti. 7 li
bro. Idē statuit Bonifaci⁹. viij. in extra
uagāte incipiente pie solitudinis. 7 Ele
mēs. v. i extrauagāte incipiente. 7 si i tēpo
raliū q⁹ hodie repiunt sub titulo de p⁹bē
dis i extrauagātib⁹. B⁹nificijs enī b⁹nificioz⁹
7 rez ecclie p⁹prie loquēdo: nō ē ap⁹ ali
quā eccliaz. s⁹ apud x⁹p⁹m p⁹m Inno. in. c.
cū sup. d⁹ causa. po. 7 p⁹prie. sup verbo re
stituendū quez Antoni⁹ 7 alij sequunt.
Bona q⁹ppe eccliaz sūt patrimoniū x⁹p⁹i
c. cū p⁹m apl⁹s. de p⁹bē. c. cū ex co. d⁹ electi.
lib. 6. cui⁹ papa ē vicari⁹ cu⁹z omnimoda
potestate in terris. vt i p⁹cedētib⁹ dictū ē
Hinc glo. notabilis i. c. cū venissent. d⁹ iu
di. dicebat: q⁹ res ecclie romane: p⁹prie
sunt pape: sicut res fisci sūt imperatoris
q⁹si patrimoniū. ff. ne qd i loco publico.
l. j. s. hoc interdictū. B⁹nificijs ergo papa au
fert rē eccliaistica v⁹ b⁹nificiū alicui clerico
pot⁹ d⁹r auferre administrationē q⁹ do
miniū. Cū b⁹nificiat⁹ etiā si p⁹lar⁹ sit: pot⁹
d⁹r administrator q⁹ d⁹ns. qd⁹ p⁹bat i. c. 2.
d⁹ dona. faciūt notata i. d. c. cōstitut⁹. de
religio. do. 7 in. c. antiq⁹. de p⁹uilegijs.

Existis patet quanta 7 quā plenissi
ma sit pape potestas maxie
in b⁹nificialib⁹: 7 p⁹sequēter quomodo
ei obediēdū 7 obtēperādū ē. ad qd⁹ nos
monet apl⁹s hebreoz⁹. c. si. dicēs. Obedi
te p⁹positis v⁹ris 7 subiaccete eis 7c. Duo
enī debem⁹ p⁹latis. s. obediētiā: vt ipoz⁹
mādata impleam⁹. B⁹elior ē enī obediē
tia q⁹ victima. q⁹ p⁹ victimas aliena caro:
p⁹ obediētiā vero p⁹pria volūtas mactat.
ipa qd⁹ sola fidei meritū possidet: sine q⁹
q⁹quis fidelis p⁹uincit 7 infidel⁹ iudicat.
j. Regū. 15. 7 Gregori⁹ i moralib⁹ habet
i. c. sciēdū. 8. q. j. p⁹der eā meremur grā
dei: 7 futurā salutē. 93. dist. c. si inimicus
ii. q. 3. c. qd⁹ ergo. q⁹m vbi ē obediētie ico
lumnas: ibi ē scā doctrina. c. miramur.
61. dist. vñ mēs iusti obediētiā meditati
tur. vt d⁹r p⁹rouerbioz⁹. 15. c. 7 p⁹ eā amie⁹
dei effici⁹. iuxta illd⁹ Joan. 15. c. Eos ami
ci mei estis si fecerit: q⁹ p⁹cepto vobis. B⁹n
x⁹p⁹s p⁹latis loquēs. Luce. 10. dicit. Qui

vos spernit: me spernit. sine obedientia
q⁹ppe p⁹latoz⁹ dignitas contēnit. vt dicit
glo. 93. di. i summa. Sigdē oib⁹us p⁹latis
obediēdū ē: a fortiori sumo 7 maximo p⁹
latoz⁹ p⁹lato: hoc ē romano p⁹ncipi q⁹ vi
cē dei gerit i tertis: 7 caput ē ecclie x⁹p⁹i
vicari⁹: vt in superiorib⁹ late ostēdū est.
B⁹n Gregorius. 7. lib. moralū. Peccatū
(ing⁹) paganitatis incurrit q⁹q⁹ dū x⁹p⁹i
anū se asserit: sed apūce obedire p⁹tēnit.
Habet trāsumptiue. 23. dist. s. poro. 81.
dist. c. si q⁹ sūt. 7 dicro. c. sciēdū. 8. q. j. glo.
i. c. dolentes. d⁹ celebra. mis. Sit ergo sue
ruine dolore p⁹strat⁹ q⁹q⁹ aplicis volue
rit p⁹traire decretis. Et dicit idē Grego
ri⁹ 7 habet in. c. nulli fas. 19. dist. Ex quo
colligit ibi glo. Q⁹is q⁹ nō obedit statutis
romane sedis: ē heretic⁹. C⁹ Inobediē
tia vero seu supioris cōrēpt⁹ ē maximū
simo atrocissimū crimē: vt notatur in. c.
scisma. 24. q. j. 7 in. c. notandū. 24. q. 3. po
nit sanct⁹ Tho. sc⁹da sc⁹de. q. 105. p⁹ totū. 7
secūdo sentē. di. fi. Cuius magnitudo ex
genere pene dephēdit. c. nō asseram⁹.
24. q. j. Olim qd⁹ inobediēs supiori ca
pite puniebat: vt dicit glo. i. s. j. 4. q. 3. 7
in. c. absit. ii. q. 3. 7 i. c. 2. d⁹ maio. 7 obedi.
vbi d⁹r. si q⁹ non obedierit p⁹ncipi: morte
moriatur. Ad idē. l. 3. s. in bello. ff. d⁹ re
militari. vbi non obediens duci belli vel
cōtra eius p⁹ceptum aliqd⁹ attētās: capi
te punit: etiā si res bene gesserit.

Secundū qd⁹ prelatis debe
tur est reuerētia: vt eos honorem⁹ tan
q⁹ patrē: 7 ipoz⁹ doctrinā tollerem⁹. Pa
rētib⁹ aut p⁹ oia obedire debem⁹: vt p⁹ce
pit apl⁹s ad collosenses. c. 3. dū ait. Par ē
tes qd⁹ carnis n⁹re habuim⁹ eruditores
7 reuerēbamur eos. B⁹icit idem apl⁹s ad
hebreos. 12. c. Est aut lex naturalis q⁹ fi
li⁹ subdat p⁹ris cure. iuxta illud Exodi
2. Honora p⁹res tuū 7 matrē tuā 7c. ergo
sili⁹ p⁹ oia obediēdū ē p⁹latis p⁹sertim pa
pe q⁹ caput ē ecclie. 12. di. c. nō decet. 7. c.
p⁹ceptis. q⁹q⁹ ergo p⁹cepit: obediēdū ē
ei. 7 sili⁹ter obtēperādū: 7 nullo modo
resistendū. q⁹m vt ait apl⁹s ad Roma. 13.

Inobediē
tia graue cri
men est.

*S⁹3.
De reueren
tia quel pre
latis debetur
7 subiectiōe.

*Papa vica
ri⁹ x⁹p⁹i d⁹r. a
quo non ap
pellatur ad
christum.

*Papa ē su
pra ius 7 cō
cilium.

Contra res-
istentes supe-
rioris man-
dato.

Quis aia sublimiorib⁹ potestatib⁹ subdi-
ta sit: nō ē enī potestas nisi a deo. q̄ autē
sunt: a deo ordinata sunt: itaq⁹ q̄ resistit
potestati: dei ordinationi resistit. q̄ autē
resistunt: ipsi sibi dānationē acqrūt. Ita
bet transumptiue in. c. ois aia. d. cēsi. 7 in
c. q̄ resistit. ii. q. 3. In quib⁹ verbis ap̄lus
duo p̄ncipalit agit. p̄mo ostēdit superio-
ris potestatē a deo eē: 7 cōsequēter ordi-
nē h̄re. q̄z nihil est a deo: sine ordine. vñ
ordo quo oēs xp̄iani Romano p̄ntifici
subijciunt: a deo ē: itaq⁹ q̄ p̄tra hūc ordi-
nē resistit potestati pape: dei ordinationi
resistit. iuxta illud. j. Regū. 8. Non te ab-
iecerūt: s; me: ne regnem sup̄ eos. Luce
io. Qui vos spernit: me spernit. Resiste-
re autē diuine ordinationi: p̄traria hōne-
stati virtutis. vñ p̄travirtutē agit: q̄cūq⁹
potestati resistit in eo quo ad ordinē p̄ti-
net sue potestatis. Secūdo ostēdit ap̄ls
huiusmodi subiectionē: nō solū honestā
eē: s; necessariā: q̄m potestati 7 ordina-
tiōi nullo mō debet aliq⁹ resistere: imo
vitare debet tanq̄ virtuti p̄trariā. Adul-
ti trāsunt: q̄ amorē virtutis nō habētēs:
ea q̄ sunt virtuti p̄traria non detestant^r:
ideo tales cogēdi sunt ad vitationē ma-
lor⁹ p̄ipositionē penaz: vñ q̄ resistūt or-
dinationi: sibi dānationē acqrūt: p̄tra po-
testatis ordinē agēdo. Qd̄ qdē pōt itel-
ligi vno mō de dānationē eterna quā me-
rent^r q̄ potestati subijci nolūt: i eo qd̄ de-
bēt: in cui⁹ exēplū Bātā 7 Abirō q̄ moy-
sē aarō restituerūt: sūt a terra absorpti:
vt habet Numeri. 16. Alio mō pōt intel-
ligi de dānationē pene q̄ p̄ ipsos p̄ncipes
inferi. Prouerbioz. 20. Sicut rugit⁹ leo
nis: ita 7 terror regis: q̄ puocant eū: pec-
cāt i aiaz suaz. Ita declarat sanct⁹ Tho.
vbi supra. Vñ sicut oli sūmo sacerdotile
uitici generis: oēs indei obedire tenebā-
tur: vt habet Deutro. 17. c. trāsumpti-
ue. i. c. p̄ venerabilē. q̄ filij sūt legitimi.
vbi dī. Si difficile aliqd̄ aut ambiguum
apud te iudiciū p̄spexeris: venias ad sa-
cerdotē 7c. 7 infra. Qui sup̄bierit: nolēs
sacerdotis obedire imperio: morietur.
Sup̄ quo verbo dicit glo. Lōdēnationis

sustinet sniaz: q̄ p̄tēnit summi pontificis
obediētiā: tanq̄ si p̄tēneret dei omnipo-
tētiā. quā obrē Saul p̄m⁹ rex tanq̄ ino-
bediēs grauit fuit punit⁹: vt habetur. j.
Regū. 15. c. Sic oēs xp̄iani maiores 7 mi-
nores pape locū xp̄i tenēt: parere tenē-
tur. c. oēs. d. maio. 7 obedi. nō solū ex iu-
re naturali: s; etiā ex p̄cepto diuino: vt i
superiorib⁹ ostēsum ē. 7 tenet sanct⁹ Tho.
scda scde. q. 88. ar. 10. ad scdū p̄ba⁹ i. l.
iubem⁹. s. si. iuxta glo. C. de ep̄sco. 7 cle-
ri. Ad cui⁹ p̄firmationē facit illud Pla-
tonis i tertio lib. de re publica. vbi dicit.
Tēperantie p̄cipua ē laus: obseq⁹ p̄ncipi
b⁹. 7 Tuli⁹ officioz. i. impellit inq̄ natu-
ra vt hominū cet⁹ 7 celebrari int⁹ se: 7 sibi
obedire velint. 7 Augustin⁹ scdo lib. cō-
fessionū trāsumptiue i. c. q̄ p̄tra morē. 8.
dist. Cōtra societate fit si regi non obtē-
perat. generale qdē pactū ē societatis
humane: regib⁹ obtēperare suis. Idē l3
alijs verbis dicit Justinian⁹ impator: in
auct. vt iudices sine quoquo suffragio.
s. oportet quoq⁹. colla. scda. Nolite (in-
q̄) v̄ras volūtates p̄bere inobediētes:
7 vndiq⁹ vna erit optima p̄sona p̄fidē-
tiū: 7 qb⁹ p̄fident cōgruētia magna. Vñ
i veteri qdē lege habet. Quicūq⁹ sacer-
dotib⁹ nō obtēperasset: aut extra castra
posit⁹ lapidabat^r a p̄plo: aut gladio cer-
uice subiecta p̄temptū exp̄ibat cruore.
Hūc vero inobediēs sp̄uali aiaduēsiōe
trūcat⁹: aut elect⁹ de ecclia rapido ore d̄
monū decerpit. ita dicit Anaclet⁹ papa
i. c. absit. ii. q. 3. Et siq⁹ sacerdotū vel reli-
quoz clericoz: suo ep̄o inobediens fue-
rit: mox deposit⁹ curie tradatur: vt reci-
piat: qd̄ inique egit. Ita dicit p̄p̄ papa
in. c. si q⁹ sacerdotū. ii. q. 1. 7 in. c. q̄cūq⁹
eadez causa 7 q̄stioe dicit. Si obedire no-
luerit: quonq⁹ obediāt: a liminib⁹ ecclie
excludant^r. 7 in. c. si aut. eadez causa 7 q̄-
stioe: dī. Si aut vobis ep̄is non obedi-
erint oēs p̄sbyteri: oēs p̄ncipes: nō solū
infames: s; etiā extorres a regno deiz cō-
sortio fideliū: 7 a liminib⁹ sancte dei ecclie
fide alieni erūt. 7 i. s. ecce. 50. dist. dī. Aut
p̄ona volūtate p̄ceptis illoz p̄sentiant:

Princeps
lex animata.

S. 4.
Pape nō ē
cum peccato
parendus.

Predecessor
nō importat
legem succes-
sori.

Quomodo ill
lud qd̄ p̄nci-
pi placuit le-
gis habet vt
gorem.

aut omnib⁹ illis cōtrarios 7 inimicos se
cognoscāt. vñ glo. ibi dicit. q̄ si aliq⁹ p̄-
lato nō obedit: ei⁹ ē inimic⁹. Itē in. c. mi-
ramur. 61. dist. dī. Qui se scit aliq⁹ esse
p̄positū: nō moleste ferat aliq̄m sibi esse
p̄latū: sed obediētiā quā exigit: etiā ip̄e
inpēdat. Concordat cū p̄dictis. l. d̄serto-
rē. s. si p̄fidis. ff. d̄ re militari. vbi littera
dicit. Si p̄fidis aut cuiusvis p̄positi ab
executiōe q⁹ desistat: peccatū d̄sertoris
subibit. Exponit glo. executiōe idest p̄e-
cepto. 7 est argumētū cōtra subditos q̄
nō obediūt p̄latis: vt pena d̄sertoris te-
neant^r: q̄ nō potest dolo carere: q̄ impio
magistrat⁹ nō obtēperat. l. nō potest. ff.
de re. iu. cū concordatib⁹. Parēdū ergo
7 obtēperādū est pape. alias incurreret
q⁹ penas 7 censuras de quib⁹ supra: p̄-
sertim cū in eo semp̄ p̄sumatur causa: vt
notatur in. c. que i eccliaz. d. cōssi. 7 in
l. bene azenone. C. de quadriennali p̄scri-
ptiōe. eo q̄ papa vel princeps ē vigor iu-
sticie. l. p̄hibitū. C. d̄ iure fisci. libro. 10. 7
animata lex. auctē. vt iudices sine quo-
quo suffragio. s. eos aut. colla. scda. au-
cten. de consulib⁹. ad finem. colatio. q̄r-
ta. Multa alia his familia adducere po-
tuisset: qb⁹ p̄firmari posset p̄clusio p̄di-
cta: q̄ breuitatis causa obmitto.

Hec tamen sunt intelligen-
da q̄ndo illud quod papa p̄latus vel su-
perior mādāt iustū est: 7 ratioi eq̄tatis
p̄sentaneū. Quāuis enī papa sit supra le-
gem: 7 de iure posset supra ius disp̄sare
vt. c. proposuit. de cōcessio. p̄ben. q̄ p̄de-
cessor: nō potuit ei legem imponere: cuz
in pari imo in eadē successerit potestate:
vt. c. innotuit de electione. appellaturq⁹
beneficiorū dñs: vt de illis libere dispo-
nere possit: vt qd̄ in his sibi placuerit le-
gis habeat vigorem: vt de imperatore 7
p̄ncipe seculari dicit textus in. s. s; 7 qd̄
p̄ncipi placuit. insti. de iure naturali. In-
telligendū tamē est: dūmodo placeat si-
cut bono viro bonoz p̄ncipi. vt. ff. de
fideicō. li. l. thais. s. soroz. de statu li-
be. l. labeo. de contrahē. emp. l. bec ven-

ditio. Quia l3 papa solutus sit legibus
eo q̄ non habet i terris qui sua facta di-
iudicet: vt inquit glo. psal. 50. super illud.
Tibi soli peccaui. ip̄a tamen ratione na-
turali ligatur. l. digna vox. C. d̄ legibus.
c. j. de probatio. vnde si aliquid iniustus
7 sine causa attēptat cōtra p̄natā p̄sonā
vel p̄tra rē publicā tollendo forsan ei
ius vñ dominiū sibi cōpetēs peccat sicut
qlibet ali⁹. ita notāter decidit Andreas
d̄ysernia in. c. j. s. flumina. col. j. s. si fa-
ceret sine causa. i. ti. q̄ sunt regalia. li. seu-
doz. Est ergo papa 7 quicūq⁹ alius prin-
ceps legibus solutus: quantū ad vim
legis coactiuā: nullus enim p̄prie co-
gitur a seip̄o vel a pari. Lex autē vel p̄-
ncipis mandatum non habet coactionē:
seu vim coactiuā: nisi ex principis po-
testate. Princeps tamē ex iusta causa d̄-
bet moueri: non ex sola voluntate: maxi-
me in his que sunt vel esse possunt con-
tra ius naturale vel naturalem equita-
tem: vel diuinā: vel ad cōmune bonū
ordinata. Talis autem lex taleq⁹ p̄ce-
ptum iusta ratione equitateq⁹ ordinatū:
ē iustum: 7 subditi illud obseruare tenē-
tur. vt. c. erit autem lex. 4. disti. quia di-
uine accedit voluntati 7 ab ea deriuatur
vnde qui tali p̄cepto resistit: diuine po-
testati 7 ordinationi resistere tēptat: iuxta
verbum apostoli ad Roma. 3. cuius su-
pra mentionem fecimus: 7 infra statim
faciemus. habetur in. c. qui resistit. ii. q.
3. 7 in. c. in istis. 4. di. Si autem lex p̄ce-
ptū a sola principis voluntate contra
rationē procedat: 7 alicui⁹ iuri sine cau-
sa p̄iudicet: tunc non debet appellari
lex: sed legis corruptio: p̄m Augustinus
in lib. de libero arbitrio. Ita notāter de-
clarat Andreas d̄ysernia in ca. j. co. pe.
de capi. qui curiaz ven. lib. seu doz. eius-
dez sententia: l3 per alia verba fuit beat⁹
Tho. 12. q. 90. ar. 1. in fine dicēs: q̄ ratio
habet vim mouendi a volūtate. Ex hoc
enim q̄ aliquis vult finē: ratio imperat
de his que sunt ad finem. Sed volūtas
d̄ his q̄ imperant: ad hoc vt legis ratio
nē habeat: oportet q̄ sit aliq̄ ratioe regu-

Papa est le-
gibus solut⁹
s; naturali ra-
tione ligatus.

Lex h3 vim
coactionis ex
principis po-
testate.

Princeps
d̄bet ex iusta
causa moue-
ri.

¶ Pape non
ē data pote-
stas peccādi

¶ Pape non
ē data pote-
stas peccādi

Exemplum.

lata. et hoc modo intelligit quod voluntas principis huius legis vigorem. Alioquin voluntas principis magis est iniquitas quam lex. hec ille. Si igitur illud quod papa vel superior mandatum iustum est: obtemperandum est a iudicio si non subest aliqua iusta causa non obtemperandi. Si autem subest in executione mandati supersederi potest. unde si ex mandati observantia deus offenditur: propter peccatum quod inde resultat: non est parendum romano pontifici vel alteri superiori. Pape enim non est data peccandi potestas. c. j. 40. di. ubi simachus papa inquit. Non nos beatus petrus siccut dicitis a domino cum sedis privilegio vel successores eius peccandi iudicamus licentiam suscepisse. deus enim quod pape superioris precepit peccatum vel malum vitandum: ergo deo potius quam pape parendum est: quoniam papa non potest contra legem dei aliquid disponere: et si disponat: potius deus errare: quam legem condere. 25. q. j. c. sunt quidam. Hec fuit mens Augustini exponentis illud apostoli. qui resistit potestati etc. ut habetur i. c. qui resistit. ii. q. 3. ubi littera dicit. qui resistit potestati dei ordinationi resistit. Sed quod si illud iubetur quod non debeas facere: hic sane contentum potestatem. ipsosque humanarum legum gradus adverte. Si aliquid iusserit curator. faciendum est tamen si contra preceptum iubeat. non utique contentum potestatem: sed elegis maiori servire: nec hic de minor irasci: si maior placet. Rursus si ipse preceptum aliquid iubeat: et aliud iubeat ipse: vel si aliud iubeat ipse: aliud deus quod iudicat: maior potestas deus. da veniam o ipse: tu carceris ille gehennam minatur. Hic ita tibi assumenda est fides tua tanquam scutum: in quo possis omnia ignea iacula inimici extingere. Hec ille qui reatu mit beatus Thomas. sententia. dist. ultima: et Ro. 13. c. 2. cō. latius scōda scōde. q. 104. ar. 5. in solutioe questionis. facit. l. contra pupillum §. qui ad manus. ff. de re iudic. ubi quod ad maius tribunal vocatur: et si lite inchoata deserit: contumax non videtur. Eiusdem sententie fuit Ambrosius. ut habetur in. c. iulia n. ea. ca. 2. q. Julianus inquit ipse: quibus esset apostata habuit tamen sub se christianos milites: quibus cum dicebat. Producite aciem

cum defensione rei publice: obediebant ei: cum autem diceret eis. producite arma in christianos tunc cognoscebant ipse celi. quasi dicat: nolebant contra christianos pugnare: quia peccarent contra deum: cui potius quam impatori obedirendum et obtemperandum erat. concordat Hieronymus in epistola ad ephesios quod habetur i. c. si dominus. ea. ca. 2. q. ubi dicit. Si dominus ea iubet quod non sunt adversa sanctis scripturis: subiiciatur domino servo. Si vero contraria precipit: magis obediatur spiritus quam corporis domino. Si bonum est quod precipit imperator: iubentis exequere voluntatem. Si malum respondet: oportet deo magis obedire quam hominibus. hoc ipsum et de servis a pud dominos et de uxoribus a pud viros et de filiis a pud patres: quod in illis tantum debet dominis et viris parentibusque esse subiecti quod contra dei mandata non sunt. Item Augustinus n. alibi donatistis scribens ut habetur in c. imperatores. ea. ca. 2. q. sic dicit. Imperatores si errore ceciderint: quod absit: et per errorem contra veritatem leges darent: per quas iusti perirentur et coronarentur: non tamen facienda est quod illi iubent: quia deus prohibet. Si cut iusserat Nabuchodonosor ut aurea statua adoraretur quod si facere noluerunt: deo talia prohibenti placuerunt. Unde Augustinus dicit non semper malum est non obedire precepto: cum dominus iubet ea quod sunt contra deum: tunc ei obedirendum non est. habetur in. c. non semper. ea. ca. 2. q. istio: ubi aliquid his filia videri poterunt. Ad predicta adduci potest illud quod habetur Gen. 39. c. ubi inter cetera dicit. Post multos itaque dies iniecit dominus sua oculos suos Ioseph et ait. Dormi mecum: quod nequaquam acquiescens operi nephariorum dixit ad eam. Ecce dominus mecum: mihi traditis: ignorat quod habeat in domino sua: nec quicquam est quod non in mea sit potestate: vel non tradiderit mihi: propter te quod uxores eius: quomodo ergo possum hoc malum facere: et peccare in dominum meum: ergo contra dominum non debet quod peccare etiam ad superioris mandatum. Item scribitur Daniel 3. c. Nabuchodonosor tribus pueris dixit. Vere ne sidrac misac et abdenago deos meos non colitis: et statuam auream quam posui

Exemplum.

Exemplum.

Exemplum.

fui non adoratis: nunc ergo prosternite vos et adorare statuam quam feci: quod si non adoraveritis: eadem hora mittemini in fornaces ignis ardētis. Respondentes sidrac misac et abdenago dixerunt regi nabuchodonosor. non oportet nos de hac re responderi tibi: ecce enim deus noster quem colimus potest eripere nos de camino ignis ardētis: et de manibus tuis o rex liberare. Quod si noluerit: notum sit tibi o rex: quod deos tuos non colimus: et statuam auream quam erexisti non adoramus. Ecce mandatum superioris contemptum: quia sine peccato obtemperari non poterat. Item Daniel. 13. c. duo senes qui iudicabant israel accurrerunt ad Susannam: et dixerunt: assentire nobis: et commiscere nobiscum: quod si nolueris dicemus contra te testimonium: quod fuerit tecum iuvenis: et ob hac causam emisseris puellas a te. Ingenuit Susanna et ait. Angustie sunt mihi vindex: si enim hoc egero mors mihi est: si autem non egero non effugiam manus vestras. Sed melius est mihi absque opere incidere manibus hominum: quam peccare in conspectu domini. non ergo cum peccato est parendum superiori. Item Exodi. 1. et trāsumptiue iu. c. si quilibet culpa. 22. q. 2. dixit rex egypti obstetricibus et parturientibus aduenerit: si masculus fuerit interficite eum. si semina reservate. timuerunt autem obstetrices deum: et non fecerunt iuxta preceptum regis egypti: sed servabant matres. Unde ergo fecit deus obstetricibus. Ex quo b. oibus patet quod si papa mandat aliquid quod sine peccato fieri non potest: non est ei obtemperandum. ita concludit Hostiensis in. c. significavit. d. offi. or. j. cō. §. si quod si superior. quibus alij cōstituti sequuntur signatim Abb. siculus ibi et i. c. pastoral. §. quod vero. i. p. n. de offi. dele. et in. c. cum teneamur. si. co. d. p. b. Jo. an. i. c. ad honorem. d. aucto. et v. su. pa. i. §. plenitudine dicēs. quod i peccato si de seipso liquet non tenet aliquis pape obedire: non obstante plenitudine potestatis quod est in ipso. Item voluit Hostiensis i. c. p. posuit. d. p. cessi. p. sequi eum Abb. ibi si. co. dicēs quod oēs tenemur obedire pape quicquid precipiat: nisi ex obedientia sequi possit peccatum. unde si mandatum heresit

Exemplum.

Exemplum.

Conclusio
p. dicto.

continet: non est obediendum: quia tunc esset peccatum. Item Jo. an. i. c. inquisitioni. d. sen. exco. i. si. quibus sequi ibi Abb. et i. c. vniuersitatis. eo. ti. et in pluribus alijs locis. Unde facit. c. si quis episcopus ii. q. 3. ubi si episcopus aut abbas presbytero aut monacho iusserit missas per hereticos cantare: non licet: non expedit obedire eis. Item si mandet religioso aliquid quod repugnat regule ab eo professę: non tenet religiosus obedire: quia iniustum est preceptum peccatum continet. Item Jo. an. i. c. ne de ecclesiis. i. gl. 2. d. simonia. ni si forsitan ex magna causa dispensaret eum religioso. quod potest per eundem Jo. an. i. c. presbytero. i. si. p. me gl. d. sacramentis: non iterandis latius per Jo. an. i. c. regla deo dedicatū. d. regu. iu. li. 6. Jo. an. Abb. et alios i. c. cum ad monasterium. d. statu regu. et in. c. cum oli. d. cleri. p. iu. et i. c. rursus quod clericus vel vouetel et per plures alios quos referri non curo. **Item si papa** mandat ordinario quod absoluat ab excoica tiōe expressa falsa causa et mandat ordinario suo quod ipse non cuitet: potest enim episcopus non obtemperare eum evitare. Maxie si est casus in quo papa non potest dispensare ita decidit Hostiensis. quem alij sequuntur presertim Abb. i. c. significavit. d. offi. ord. quoniam ex quo ex falsa causa fuit absolutus. non videtur absolutio obtinuisse. cum cessante vel non existente causa: cessat absolutio effectus. c. cum cessante. d. appe. cum si libet videtur p. bari hoc in. c. l. fas. de resti. spo. et i. d. c. inquisitioni. d. sen. ex. ubi si aliquid cōiugū scit per certo mrimonij impedimentum: quod tamen in foro p. tētiōso p. bare non potest potius de excoione superioris sustinere: et mandatum non parēs: quam p. sciētiam d. bittū reddere coniugale. Si enim iniusta est sententia: tanto quod cura re eam non deus quanto apud deum et ecclesiam ne minē potest gravare in qua sententia. ita ea se non absolui consideret: quod se nullatenus precipit obligatum ut. c. si quis episcopus. ii. q. 3. Ex quo b. iuribus sumit doctrina singulari: quod etiam si ei soli cui mandatum pape dirigit: notum sit mandatum: et tamen non continere: et ex eius obsequantia peccatum resultare: non est aliquo modo parendum. **Item** dicendum si papa mandat p. uideri aliquid cui notorie indigno d. aliquo benefici cio. maxie si tanta est indignitas quod sine peccato peri non potest: non est ei obtemperandum per Abb.

Exemplum.

Exemplum.

Exemplum.

§. 5.
¶ Non paretur
pape mandatum
quod excoimunicatus non
emitetur.

§. 6.
¶ Quando papa
mandat p. uideri mori-
guo.

l. d. c. significauit. de offi. ordi. 7. i. c. si qñ de rescrip. 7. i. c. cū adeo. eo. ti. fuit de mē te flo. an. vtrobis: dignis enī sunt cōfe rēda bñficiā: nō aut idignis. tex. cū glo. i. c. cū te. d. eta. 7. qñ. Ex quo dicebat llo sti. i. c. graue. d. pñe. qñbi clerici repiunt indigni tāta indignitate qñ sine pctō nō pōt eis puideri: meli⁹ ē paucis dignis vñ vni tātū multas ecclias cōferre: qñ mul tis indignis plures cōcedere. d. quo etiā p Abb. siculū in. c. j. ppe finē. d. re iudi. aliqd p eū in. c. si. de pñump.

Idem si papa scribat pro intruso nā tūc nō est ei leua to bello obediēdū vt notāter dicit Bal. i. phemio Gregorij. 4. cō. p. dicit collecta rī⁹. Sicut enī nō ē obediēdū intruso: qñ nō ē psecut⁹ legitime iperū vt dicit Archi. i. c. qd culpaf. 23. q. i. in p. legitimo: sic qñ scribit p intruso. pñ eū: quoniā adest legitima causa nō obtēperādī. Et do ctores i. d. c. qñ resistit. ii. q. 3. signāter ma gister Petrus mediolanensis: exponen tes illā auctoritatem dicunt. qui resistit i. iniuste. iuste ergo ex iusta causa resisti potest supioris mādato Ex quo dicebat ibi Archi. qñ in executionib⁹ criminaliū causaz si sciret executor quēpiā iniuste dā natū: nō est ei cōsulēdū qñ in psonā p dē nati penā iponeret. faciūt notata in. c. pa storat. s. qñ vero. de offi. dele. vbi ē glo. singu. pñmittit enī pñceps qñ in causis cri minalib⁹ executio differat p aliquot die s. vt ē text⁹ valde notandus in. l. si vin dicari. C. de penis. 7. pñserti qñ mādātū ē illicitū: vt pñbat i. l. totiēs. ff. de policita. vbi si res publica necessitatem iposuerit statuaz pñcipi ponēdaz qñ nō pñmittit: nō ē necesse ei parere. Ex quo infert ibi glo. qñ resistit magistratui i. illicitis. Ad idē facit. l. oēs iudices. C. de decurio. li. x. vbi impator loqñs de decuriōib⁹ tor quēdis dicit: officiū qñqñginta libzarum auri multā fisco cogit i. ferre iudex qñ decuriōē torqñt 7. ceteri officiales qñ ei nō resi stūt qñ pñtradiciēdi dāt facultas. pōt er go iudex vñ officialis supiori resistere pñ glo. ibi facit. l. pñbitū. C. d. iure fisci. eo.

§. 7.
Quando pa
pa scribat p
intruso.

Executio in
criminalib⁹
differtur ex
causa.

li. 7. i. l. euidenter. C. d. ex. mu. eo. li. Ad idē auct. vt litigātes iurēt. s. 7. hoc quo qñ. coll. 9. qñ disponit cōtra exigētes spor tulas imoderatas vt possit eis resisti. Ad idem. s. qñ vero. i. auct. vt nulli iudiciū. coll. 9. vbi loquit de subditis: qñ ex iusta causa nō tenent supiori obtēperare. po terit ergo i executioē mādati supsedere si iusta subest causa: 7. expectare secundā iussione vt ē casus notādus cuz glo. in. l. punire. C. si cō. ius. vñ vñ. pu. canonizata 25. q. 2. s. puniri. vbi pñmittit iudiciū qñ b⁹ mādātū ipatoris dirigūt supsedere in executioē si pñtra rescriptū falsitas allege tur: imo puniunt iudices hoc nō facien tes vt ibi dñ. Ex quo arguit ibi gl. pñtra pñ lator idistincte parētes 7. obtēpātes lñ 7. mādatis pape. Ad ergo inquit timeāt miseri pñlati si veritatē scqñt. cū deo 7. pa pe pñ hoc placeāt. vt. l. si. i. fine. C. d. appe. vt enī alias qñdā in sermone tacite excipi unt. ff. d. seruiti. l. sicui. Sic 7. hic veritas tacita. pñ pñssa habet: vt pñm eā pñcedat l. ij. C. de pñci. impe. offe. Concordat tex. cū glo. i. auct. d. mādatis pñcipū. s. de in de. pñsiculo. nūciās. coll. 3. vbi dñ qñ si in mādato pñcipis aliqd cōtinet cōtra ius vel vtilitatē publicā: nō dñ adimpleri: s⁹ pñcipi nūciari 7. expectari scda iussio. qñ inducit ibi glo. pñtra miseros pñlatos qñ mēt intātū lñas dñi pape: vt nō audeāt reclamare: qñ facere nō debent. vt ibi 7. i. auct. vt nulli iudiciū. s. 7. hec pñ iubem⁹ 7. in. l. 7. si nō cognitio. C. si cō. ius vñ vñ. pu. canonizata. 25. q. 2. vbi dñ qñ lñ nō co gnitio: s⁹ executio demādet: dñ veritate pñ cū ingri oportet. 7. si frans iteruenerit: dñ oī negocio cognoscat ad hoc bon⁹ tex. 7. ibi notata p glo. 7. doctores in. c. si. de pñ sūptio. s. qñ dñ dicit tex. cū glo. i. c. pastora lis. dñ fide i. stru. qñ si iudex videt aliquā dñcretalē iuri cōi pñtrariā pñm ipaz nō iudi cet: s⁹ superiorē pñsulat sup eā: dicit glo. 7. interi supsedeat cause. ar. c. l. 3. de offi. le. 7. C. d. rela. l. j. 7. ij. Maxime qñ dñcretalis vel mādātū pape eēt pñtra ius naturale: p qñ sine causa dominia rex de vno trās ferunt in aliū: nō eēt seruādū etiā i foro

Executio ex
causa potest
executionē
differre.

Contra mise
ros pñlatos

De mādato
pñcipis in
iusto.

Executor po
test cognosce
re de verita
te pñcis.

An iudex te
netur iudica
re pñm legem
impositā.

iudiciali. pñm Inno. i. c. qñ in eccliaz. dñ cō sti. 7. in. c. qñ pleriqñ. de immuni. eccl. Ad hoc. l. rescripta. C. de pñci. impa. offe. vbi dñ qñ rescripta pñtra ius elicita. ab oibus iudicib⁹ resutari debēt. nisi forte aliū nō ledā 7. petēti pñsint: vel crimē supplicati idulgeāt. canonizatur. 25. q. 2. rescripta. Ex quo infer ibi archi. qñ vbi pñceptum pape pñpaz aut nihil nocet: obediēdū ē: se cus vbi multū: nā tūc spectabit secunda iussio. Ad dñ dicit Bal. in. l. acceptas. in fi. C. de vsuris. dicēs. qñ statutū lñ durā cō tineat obseruatiā: seruādū ē. l. prospexit ff. qñ 7. a qñ. sec⁹ dicit i mādato pape: qñ nō intelligit velle facere alicui iniusticiā. c. si clientulus. s. si diuersum. de aliena. feu. coll. io. vbi tex. elegāter dicit. Eccle sia cultrix 7. matrix iusticie: non patitur contra iusticiam aliquid fieri in se vel in alterum pñuatū. Unde officialis vel is cui aliquid papa vel pñnceps mandat pñ lñas suas siquidē iniustū ē: pōt nō pare re 7. pñcipi rescribere: 7. secūda⁹ spectare iussione vt colligit ex pñdictis a qñ ema nauit. c. si qñ. de rescriptis. vbi lñ dicit. Si qñ aliqñ tue fraternitati dirigim⁹ que animū tuum exasperare videtur: turba ri nō debet 7. infra. qñtatē negocij p quo tibi scribit diligēter pñsiderās: aut mādā tū nostrū reuerēter adimpleas: aut pñ lit teras tuas qñre adimplere nō possis rō nabilē causaz pñtēdas: qñ patiēter sustine bim⁹ si nō feceris qñd pñua nobis fuerit insinuatōe suggestū. 7. ita ē ibi casus sin gularis qñ vbi rescriptū pape pñcipis vñ supioris deuia ab honestate vel iusticia nō tenet subdit⁹ immediate parere: s⁹ pōt allegare causaz qñre parere nō dñ: 7. inter rim supsedet vt ibi colligit. 7. tenet glo. i. c. pñceptis. 12. di. Et inde ē qñ si impetrās lñas ad beneficiū etiā tenuet: tacuit digni tatē quā h⁹: simplici noie se appellās: non ē talib⁹ lñis parēdū qñ nō ē intētionis ro mani pñtificis vt pñsone plurib⁹ redditi b⁹ habūdātes: pñ lñas suas paupes cleri cos sup minorib⁹ beneficijs inquietent. qñ propter lñas in qñ actor sue nomē sup pñmit dignitatis vires nō vult obtinere

Quando pñ
ceptus pape
multum no
cet expectan
da est secūda
iussio.

De mādato
pape iniusto.

Nota illum
textum.

Quando im
petrās tacu
it beneficius
qñ habebat.

c. ad aures. de rescriptis. pñcordat. c. cum adeo. eo. ti. vbi lñe sup bñficijs ipetratē: nisi de beneficio qñ h⁹ ipetrās faciat mē tionē. nō valēt. Ad idē. c. cū teneamur. dñ pñbē. vbi lñ dicit. Si mādātum sup ali cui⁹ pñuioē receperis qñ aliud beneficiū habeat: de quo valeat cōmode sustētari nisi forte i lñis ipis de hoc mētio habet: aut si nō pōt ei sine scādalo puideri: eqñ nimitur sustinebim⁹: si pñ eo mādātū no strū nō duxeris exequēdū. vnde colligit ibi glo. si. qñ mādātū supior⁹ nō ē necesse adimpleri: vbi rō nō adimplēdi pōt red di. Nec peccat qñ nō adiplēdo: cū legis auctoritate hoc faciat. l. grac⁹. C. de ad ul. c. qñ peccat. xxij. q. iij. Et pñsequenter nō videt mādātū supioris pñtēnere: nec penā vel cēsuras in eo pñtētas incurrere. Ad iusta causa cōtradictionis suspendit effectū snie. ita notāter voluit dñs Car dinalis florētī⁹ in. d. c. si qñ. Ex quo i facto tali pñsult. Urbanus sext⁹ scripsit epō florētīno vt certos pñcessus per ipm Urbanū factos pñtra dñm Carolū regē hierusalē 7. sicilie publicaret: 7. hoc pñcipi ebat sub grauissimis penis 7. cēsuris qñs ferebat i nō parētē dubitabat dñ grauissi mo scādalo ppli florētīni si publicarent Aliqñ periti cōsulebāt epō qñ publicaret: ipse vero cardinalis pñsult pñtrariū. im mo qñ differret 7. spectaret secūda iussio nē per textū i. d. c. si qñ. 7. d. auct. vt nul li iudiciū. s. 7. hoc vero iubem⁹. qñ dicit fore notādū: qñ pñ hoc euitatur plura in cōueniētia qñ acciderēt: indistincte parē do pñm eū. Ex qñ decisiōe elicīt vna cōclu sio singularis 7. ad pñpositū de quo agit valde accōmodata. qñ si papa aliqd pñci pit fieri vel obicruari sub pena excōica tiōis: quā ex tūc pñsert pñtra nō obediētes vñ obtēperātes: vt cēsura ipō facto iur rāt: certe si ex mādati executioē timetur scādalu⁹ vel alia mala futura: vel aliter dubitat dñ mēte pñcipis: licite sine metu excōicatiōis mādātari⁹ differre pōt 7. pa pe rescribere: secūda⁹ iussione expecta re: cū hoc faciat auctoritate iuriū pñdicto rū: ita firmit dñs Abbas i. d. c. si qñ. de

Nota illum
textum.

Nota bene
ad pñpositū.

Nota.

ñño Cardinali nullā mentionē faciens. Hoc idē fuit de mēte Petri d'ancha. pñ lio. 241. incipiēte p pñdicta. vbi consuluuit nō esse obtēperādū mādato pape; p qd mādabat cuidā moniali vt ad pñmū rediret mōasteriū a quo legitimi et cū ei⁹ auctoritate fuerat egressa sub grauissimis penis et cēsuris. et subdit q nō obtēperādo excōionē nullaten⁹ iurrit qm clausula si pces veritate nitantur; q i quolibet rescripto subintelligit. l3 nō apponat. c. 2. d' f' scrip. et l. vniuersa canonizata. 25. q. 2. §. vniuersa. suspēdit effectū excōiois sicut cuiuslibet dispositiois; vt notat in c. pterea. de appe. et l. itē q. ff. d' pactis. q decisio ē famosa et lris aureis scribenda et apud modernos i magno habetur cultu. ad excusandū eos q mādatis apostolicis ex causa nō obtēperāt; vt p hoc nō incurrant cēsuras vel penas in mandato contētas.

S. 8.
Reges nri
sunt patroni
ecclesiariū ca-
thedralium.

Nunc ad propositum in ca su de quo agit. iusta imo iustissima causa nō obtēperādū subest qm notissimū est pape; et pene toti xpianitati; q reges hispani maximis laborib⁹ et expēsis regna ista a faucibus inimicorū eruerūt. Quā obre i tpalib⁹ superiorē nō recognoscūt vt dicit gl. i. c. adrian⁹. 93. di. et i. c. et si ne cesse. d' dona. inf. viz et vxo. nota i. c. p venabilē. q filij sūt legitimi. habet pma p tita. ti. §. l. 18. pmi qdē gothorum reges athanaric⁹ vel pmi alios alaricus a quib⁹ catholici reges nri iudibitatā trabūt originē ex grata honorij imperatoris hispani pcessioe hispanias viriliter egressi sunt. et euādalos sueuosq; eas tunc tps tyrannice et ptra impatores volūtate occupatas forti debellarunt animo; eosq; ab hispanijs expulerūt; et i affricam fugere coegerūt. rex tūc postq; hispanicam monarchia adepti sunt vsq; ad tpa nra; eo dūtaxat excepto. miserabili et lamētabili tpe quo sarraceni hispaniam inuaserūt; absq; alteri⁹ gētis intermixtiōe. (Qd si i paucis regnis cōpertū ē) reges gothi regnauerūt; et i sempiterna secula regna

būt. Itaq; regna nra nec trāsierunt nec trāsēūt sicut cetera de gēte in gētē; eo q iuste et nō tirānice initiū ex pñdicta hono rij pcessioe habuerūt. Tūcvero pstruxerūt sacra tēpla et ecclesias vbi diuina officia celebrarent; dotē eis pstituerūt; ornāmēta plurima ministrarunt; ex quo ius patronatus in eisde ecclesijs psertim cabedra lib⁹ acqsiuerūt; et spāliter sibi reseruārūt. qd d iure facere potuerūt. c. nobis. et c. pterea. d iure patro. c. eleuterius. 18. q. 2. c. frigētius. 16. q. 7. et c. pie mentis. et c. fili⁹. et c. monasteriū. et transiit hoc ius in successores in regno. Quā qm rex fundat ecclesias et dotat de bonis regni; successor i regno nō poterit reuocare illā donatio nē; nisi regnū ex hoc enormiter lederet iuxta notata in c. intellecto. de iure iurā. ita notāter dicit specu. ti. d' instru. edi. §. nūc aut. in fi. sicut ergo ad eū transiit hoc ius approbādū vel nō ptradiciēdi tali dotationi de reb⁹ regni facte eodē mō trāsi re debet ius patronatus ex tali dotatione acqsiūt; q ex quo honerāt i vno d3 honoriari i reliquo. ar. l. ab eo. C. d' fideicō. cū fili⁹. Itē ergo reges hispani ius patronat⁹ in ecclesijs cathedra lib⁹ regnorū suorū. pmi Archi. i. c. lectis. 63. di. et Bal. i pñmio decretaliū i. §. rex pacificus. 4. cō. et i. c. qnto. i fi. d' iudi. qd Bal. dicit eē bñ notādū. sequit parisi d' puteo i tractatu findicat⁹ charta. 28. fi. cō. i. pñ. Cōmemorat lex regni nri quā edidit rex Enricus. 4. i ocaña. et repetūt xpianissimireges nostri in curijs de madrigal. Anno 1476. vbi inter alia dñ; q mortuo prelato cathedralis ecclesie nō ē pcedēdū ad electionē; nisi pñs mors regi nūciat. Prelatus aut elect⁹ cōfirmat⁹ et psecrat⁹; nō d3 administrare; donec psonalit regi faciat reuerētiā. vt ibi et i. l. fi. ordinatiōis d' Alcala; quā edidit rex Alfonso. Si vero tpe mortis prelati rex fuisset absens a regno ex causa pegrinatiōis vel als. Tūc mors prelati nūciari d3 vicē regis tenenti; eiusq; pñsus regrēdus ē vt notāter decedit Archi. i. c. reatina ecclesia. 63. di. seqtur Paulus de liazarijs i. d. c. nobis. d

Reges hispani ecclesias construxerunt et dotarunt ex quo ius patronatus acqsiuerunt.

Ius patronatus regis trāsit in successores.

Reges hispani habent ius patronatus in ecclesijs cathedralibus.

Prelatus regi debet reuerentiā facere ante administrationē.

Vel pro regi de pro regē.

in patro. in repetitiōe Bal. in. c. cū pñue tndinis. d' pñue. Angelus in. l. adoptio. 2. cō. in. fi. ff. de adopti. et multi alij quos referre non curo.

S. 9.
In electionibus prelatorum regis consensus erat necessarius.

Electio pape a quib⁹ volum fiebat.

Hec aliquādū obfuita fuit qñ per vias electiois ecclesijs pvidebat de plato; et merito cū etiā i veteri testamēto aliqñ repiam⁹ q i sacerdotum pñmotiōe et pñsiōe pñceps populi iterueniebat; vt habet Abacha. 4. c. vbi iudas Abachabeorū dux elegit sacerdotes q purgarēt scā scōr. qd vide tur iuri et ratiōi pñtaneū. Iuri qdē nā i pñmitia ecclesia ipatori fuit data p papā potestas ligādi romanū pñtificē vt hñ i c. adrian⁹. et in. c. in sinodo. 63. di. et l. 16. q. 1. c. hinc ē. tradūt hosti. et Jo. an. et alij i c. dilecto. de testi. Bēric⁹ Antoni⁹ et Abbas ficulus in. c. pterea. i. de iure patro. Jo. an. Anto. et alij i. c. nobis. eo. ti. Anto. Abbas et Jo. de imo. i. c. dilect⁹. el. 3. de pñbē. bona glo. in. c. laicis. 16. q. 7. Archi. i. c. hortamur. 71. di. Et hoc ita factū extitit qm ecclesia tūctpis ab hereticis et scismaticis pñfusa; aliqñ in magno discrimine piclitabatur; tribuebat ergo pontificis electio catholicis pñcipibus; vt eorū auctoritate ecclesia roborata; hereticorū et scismaticorū insult⁹ repmeret vt in. §. pñcipib⁹. ea. di. Postea aut Ludovic⁹ ipator hac facultatē romano pplo pcessit et i eū trās tulit; vt i. c. ego ludovic⁹. ea. di. Demū i dē ipatores religioso mēt; effectū pñfatis pñilegijs sibi cōcessis sup dicta electiōe p eos faciēda ex toto renūciauerūt; vt habet in. §. postremo. ea. di. post hec autē auctoritate Nicolai pape ē inductū; vt electio romani pñtificis nō a cardinalib⁹ tm; vez etiā ab alijs religiosi clericis i idē pñueniētib⁹ fieret. vt i. §. ex hijs. ea. di. et c. l. 78. dist. nouissime vero auctoritate pñliorū data ē facultas eligēdi romanū pñtificē solis ecclesie romāe cardinalib⁹; vt patet i. c. l3 dñitāda. d' electiōe. et i. c. vbi pñculū. eo. ti. li. 6. et i. c. de ne romāi. eo. ti. olī regis assensus regrebat i electiōib⁹ prelatorū. et filr i alijs inferiorib⁹ aliqñ fuit obseruat⁹ vt pñbat i. d. c. lectis

63. di. vbi Stephan⁹ papa noluit pñfirmare electionē epī electi in reatina ecclesia; nisi pñs videret eplaz ipatoris. Ad idē. c. reatina. et c. nobis. et c. pñcipali. vbi ipator pñsentauit in ecclesia reatina. Ad idē. c. cū lōge. ea. di. vbi in cōcilio Toletano inter alia dicit q placuit oib⁹ pñtificibus hispanie atq; gallacie; vt saluo pñilegio vniuscuiusq; pñuicie licitum maneat de incepto Toletano pontifici quoscūq; regalīs potestas elegerit; et ias dicti Toletani episcopi iudiciū dignos esse pñbaue rit; in quib⁹libet pñntijs et in pñcedentiū sedibus pñficere pñfatis et decedentiū epīs eligere successores; ecce quomodo in electiōib⁹ prelatorū hispanie interueniebat regis consensus; imo ipse rex eligebat; et eps Toletanus consecrabat et confirmabat; vt ibi probatur et declarat glo. in pñ. episcopis. Ad idē. e. cum inter vniuersas. de electio. ibi vice regia postuletis assensum. et c. cū terra. eo. ti. ibi nō pñhibemus quin regis seu patriarche qui p tpe fuerit requirat assensum. et in. c. innotuit. eo. ti. ibi faciebat ad idē nō modicum cōcoris capli vigorimēsis electio; petitiō ppli assensus pñcipis. Ad idē. c. qd sicut. eo. ti. post pñ. ibi cū in eo nihil attētatū fuerit in pñiudiciū regie dignitatis. Ad idē. c. cū inter. de pñuetu. in parte decisa. vbi dicebat; q reges pñfere bāt decanat⁹. ita dicit glo. in. c. imperiū. 10. di. et ibi Archi. ē bon⁹ tex. in pñallegato. c. dilectus. 3. de pñbē. vbi decan⁹ ex dotatione regis pñbēdaz collationem habebat. Imperator etiā habet pñuilegiū; q in qualibet ecclesia Alemanie possit facere vnū recipi; put pñtinet in pñuilegio qd speculator in ti. de pñbē. in fi. dicit se vidisse bullatū. vt etiā refert Alberic⁹ in. l. bene azenone. C. d' qdriena pñscript. §. l3 an imperator possit pñferre beneficia. qui pulchre loquit. et pñpositus in. c. imperium. in fi. eo. ti. pñer qd quidē pñuilegiū imperator dat potestatē faciendi recipi; vñ solēt tales dici recepti ad primarias pñces impatorias; vt declarat ibi Jo. an. et in. c. is cui. de pñbē. lib. 6. idē pñuilegiū

Rex francie

Rex Anglie.

Rex Anglie rex vngarie.

Rex Apulie.

de h're rex fracie. z sentit specu. i. ti. ne se devacate. dicēs: q' illustris rex fracie cōfert p'bedas i ecclia carnotēsi. Idē sentit specu. in ti. d. legato. s. nūc tractem. s. sed nūquid legat. vbi dicit: q' cū Alcolā? papa vellet p'ferre p'bedā quā ipse ate suā p'motionē i ecclia Lugdonēsi habu erat: rex fracie dicēs collationē ipi p'be de ad se ptinere. Alij d' facto ptulit illaz. hec ille. Rex enī fratie z Anglie v'edicat sibi i qbusdā ecclesijs cathedralib' suoz regnoz collationē beneficior' z p'bedaz sede vacate: exceptis parrochialib': que ppter curā aiaz nō cadūt i regalia z illo etiā tpe dictaz ecclesiaz t'palia recipiūt z sibi appropriāt: iuxta moderationē de q' in. c. generali. de electi. li. 6. vbi p' B'niciū z alios habet etiā in qdā p'stitione edita p' philipū pulchrū frācoz regem Anno dñi. 1302. postea vexo Lodouicus vndecimus Anno dñi. 1464. declarauit cognitionē decisionē z determinationē collationi bñficior' vacatiū z vacatuoz z q' eaten' vacarāt i regalia: p' eū z suos p'decessores factuz: sibi z curie sue parla mēti z eoz alteri ptinere. Et etiā bñfici oz p' eum aut ei' antecessores pleno iure p'ferri solitoz z collatoz: sibi z suis iudici b': z nō alteri cognitionē z decisionē p'tinere. absq' eo q' ali' iudex ecclesiastic' v' t'pali se debeat d' ipis intrmittere: nec in petitorio nec i possessorio agnoscere: vt ex illius t'pis annalibus patet z refert Stephanus anffren. in repetiōe. cle. j. d. offi. ordi. folio. 27. cō. 4. Ex qb' patet q' istd ius cōpetit ab antiquo ipi regi. z cōsequenter videt de iure satis posse sustineri. sup quo tñ z sup iure p'ferēdi beneficia seu bñficior' collationē olī fuit magna altercatio inter Bonifaciū. viij. z memoratū philipū. Que tadē fuit p' supra scriptū papā sopita: vt habet in extrauagante q' incipit. Sixt' eps zc. ad futuram rei memoriā. De rege autē anglie z rege vngarie q' p'ferūt in suis regnis p'bedas ex p'uillegio pape firmat Bal. in. l. rescripta. C. de p'cab' ipa. offe. cō. pe. s. itē cōmittit. Itē rex apulie ex p'uillegio pape

h'z inuestituras bñficior'. ita dicit glo. nota. 16. q. 7. in sūma. itaq' ē cōclusio cōis. z indubitata q' principes sc'lares p'nt h're ius p'ferēdi bñficia: vt patet ex iaz dictis: z tenet Jm. quē alij sequunt i p'allegato c. q' sicut d' electi. in p'n. in. s. nominatio z ibi Jo. an. Antonius z Abbas. z alij. Jo. an. Anchara. B'nicius. z alij. in. c. 2. de p'be. li. 6. Anto. i. c. i. n'ra. de rescript. z in. c. massana. de elect. z in. c. quāto de iudi. Jo. de imo. in. c. q' in dubijs. in. j. notabili. de renuntiatione. z in. c. ad suppli cationē. 4. nota. eo. ti. Abbas in. c. dilect' de offi. lega. Ancha. in. cle. p' l'as. d. p'be. Jo. an. i. specu. ti. d. p'be. s. pe. Quin imo rex fracie h'z canonicatū in plurib' ecclesijs sui regni sic i ecclia sci martini tu ronen. z sci h'ilarij pictanēsis p'm Abb. ficulū i. c. extirpāde. de p'be. s. q' vero. i repetiōe. Rex etiā hispanie z marchio astoriceñ. dicunt h're canonicatus in ecclia legionēsi. ista aut iura poterūt p'ncipib' sc'laribus cōpetere ex eccliaz fundatiōe z dotatiōe vt supra dictū ē: vel ex cōpositiōe facta in ipa fundatiōe z beneficior' dotatiōe: sicut videmus in prebendis ecclie collegiate ville noue ppe Alu nionen. q's rex fracie confet z eius curia parlamēti de ipsarum petitorio cognos cit. facit. c. eleuteri. 18. q. 2. z. c. nobis. d. iure pa. dūmodo per romanum pontificem talis compositio fuerit approbata: sicut cōtingit in ecclesijs regni Granate: in quibus rex hispanie habet ius patronatus in ecclesijs dignitatibus z beneficijs: ex conuentione a principio facta z per papam confirmata: quam ego vidi v' possunt competere principib' ch'risti anis ex p'scriptiōe seu consuetudine: cuius memoria nō existat in contrarium que tātum operatur quantuz p'uillegium. l. hoc iure. s. ductus aque. ff. de aq' quotti. z estina. c. super quibusdā. s. p'terea. de verboruz signi. maxime si cum consuetudine tanti temporis concurreret fama p'uillegij. naz tunc presumetur p' p'uillegio: z sufficeret p'm Jo. an. in. c. cum aplica. de his q' fiunt a prelato.

Rex francie

Rex Hispanie.

Cause ex qb' reges possunt h're ius circa beneficia conferenda.

Quomodo i terest regis i prelatoz electione.

S. 10.

Ius patronatus ex consuetudine acquiratur.

Qualet consuetudo qd vacante episcopo patu rex habeat epatum

Quē oēs ibi sequunt. z B'nicius z alij in c. 2. s. sane. de dicimis. li. 6. vñ in tali antiquo iure z p'suetudine regib' defferē dū ē p'm Jo. an. in specu. ti. de p'be. ad fi. z plen' in. d. c. 2. de p'be. li. 6. p'sertim cū talē cōsuetudinē papa scit z tollerat p' ea q' dicta sunt. q' satis p'supponūt p'sensum p'ncipis i electionib' p'latoz fore necessariū. Et nō qdē ab re qm̄ interest p'ncipis ne eligat aliq's qui possit reuelare secreta regni sui. ar. l. omne delictū. s. exploratores. ff. de re militari. p'm Jmno. in. c. qd sicut. d. electio. quē alij sequunt ibidez signanter Abb. tertia cō. z in. c. j. penul. cō. eo. ti. z in. c. cū terra. fina. cō. z in. c. cū inter vniuersas. j. cō. z in. c. eo. ti. z in. c. j. fina. colū. d. cōsue. vñ si p'nceps p'latus electū ex dicta causa habeat suspectū po test hoc cōtra electionē obijcere: quo p'bato: retractabit electio p'm Jmno. in. c. sup h'is. de accusa. sequit Abb. in. c. j. si na. cō. d. electio. hoc multū comēdas. z i d. c. q' sicut. 3. colū. inferēdo ex hoc q' satis eque poterit p'nceps nō admittere p'uifuz p' papā si pōt. p'babilitate ostēdere illū fore suspectū. qd ē valde notandū in p'posito nostro z bene facit ille tex. dū dicit: cum in ea nihil attēptatum fuerit in p'uidicium regie dignitatis.

Et quia forsan per hāc viā plures electio nes impediebant z retractabant: vt ecclesijs comodius puidere: p'termissa electiōis forma: nemo i ecclijs p'scit cathedralib' z i nōnull' alijs: nisi quē rex hispanie pape p'sentat qd a tpe i memoriali obseruatū cōperim' inuolabil. Que qdē cōsuetudo etiā citra eccliaz edificatiōē z dotatiōē: sufficiens erat ad ius patronat' acqrēdū. p'm Jo. an. in. c. qd alicui ob grām de re iu. li. 6. sequit Abb. p' si. 76. 2. volumine. icipit. Plura sūt examināda. q'uis aliq' cōtra: vt notat in. c. quanto. de iudi. Sicut enī consuetudine introduci pōt q' mortuo p'lato rex h'z custodia z administrationē bonoz epatus vt voluit specu. ti. ne se devacate circa fi. vt reges hispanie facere p'suerūt: eadē

rōne acqrere poterūt ius patronat': qd i suos trāstulerūt successores. c. si plures c. filijs. 16. q. si. cle. si plures. de iure patro. Jmno. in. rubrica. eo. ti. etiā si successor sit femina: vt ē regina n'ra p'm Jo. an. in. c. nobis. eo. ti. p'tex. in. c. si. d. cōces. p. faciūt notata. in. c. dilecti. de arbi.

Si ergo papa aliquā p'laturā vel dignitatē: i q' reges n'ri ius patronat' h'nt: alicui cōcedit: absq' eoz p'sentatiōe: nīmīū eis p'iudicare videt: qd i papa nullo mō p'sumēdū ē. cum certissimū sit si i dubitatū de iure papā per l'as suas nōle p'uidicare patronat' iuri: si gnāter laicoz: vt nota. i. c. dilect'. d. offi. lega. z in. c. cū dilect'. d. iure pa. z ibi l'ho sti. dicēs se vidisse legisse l'as papalē directā p'latis Anglie. in q' p'tinebat q' qñ papa scribit: p' aliquo bñficiādo: nō ē intētiōis sue q' ei p'ferat ecclia i q' laic' obtinet ius patronat'. Refert Jo. an. i. d. c. cū dilect'. i. si. idē voluerūt Jo. mona. ar ebi. Lap'. Jo. an. Ancha. B'nici' z p'philipp' i. c. 2. de p'be. li. 6. q' qd dixerit ibi glo. z Ange. i. l. s. si hac. s. patronū. in p'n. ff. d. i ius vocā. Abb. i. c. ad aures. de rescrip. pe. cō. z i. c. abbatē. eo. ti. z i. d. c. cū dilect'. i. si. de iure patro. nota i cle. 2. d. p'be. Si ergo papa referuat sibi bñficia simpl'r: videt referuasse bñficia p'tinētia ad p'sentationē clericoz non laicoz. Ita tenet doctores p'allegati z collectari' i. c. nobis. de iure pa. nec videtur papa derogare patronis: q'uis in verbis: narratiuis dicat beneficium esse de iure patronat': s' requit exp'ssa derogatio i corpore grē ita semp fuit p'clusuz in Rota p'm qd refert Felin' i. c. cū iter. d. excepti. 3. cō. i fine. qd dicit eē notādū z bene facere ad hoc. cle. j. d. p'be. p'sertim qñ ius patronatus expectat ad laicos: vt supra dictū est Qd p'cedit etiā si talia bñficia i qb' laici h'nt ius patronat' vacēt i curia: nō deberet enī papa d' illis puidere: nisi laici ipi p'sentēt. vñ si eps hispan' moriat i curia romana: eius p'latura p'ferri nō d'z: nisi ei quē rex hispanie p'sentauerit: ita notabil' p'cludit Jo. mo. quē alij sequunt in b ij

administratiōe in temporalib'.

Ius patronatus trāsit in feminam.

S. 11. Papa i dubio nō derogat iuri patronatus laicorum.

Restitutio bñficior' non extēditur ad beneficia p'tinētia ad p'sentationem laicoz.

De beneficijs patronatis in curia vacatib'.

Institutio
beneficii facta
sperto patro
no est nulla.

d.c.2.8.pbe.li.6.7 Jo.an.ubi; 7 i additio
nib⁹ ad speculū.ti.8.pbe.i fi.7 lap⁹ latissi
me allegatiōe.96.incipiente. bñficia vacā
tia i curia. p qb⁹ ego pōdero textū a ne
mine cogitatū i.6.ad aplice.i fi.8 re iudi.
li.6.iūcta glo.vbi papa deponit ipatores
ppter ei⁹ demerita; cui⁹ electio libera ex
pectat ad electores imperij nec pōt papa
eligere p iudicādo electoribus; eo q⁹ sūt
laici; vt ibi sentit glo. quaz pleni⁹ deduxi
ad hoc ppositū i tractatu insular. c.4.7
ppterea aliq audēt dicere q⁹ papa vel le
gat⁹ nō pōt vel saltē non d³ pferre bñfi
ciū patronatū inconsulto patrono laico
ppter notata i.d.c.dilect⁹.8 offi.lega.7
i.c.cū dilect⁹.de iure pa.7 ibi glo. super
verbo p̄sentare. Papa enim laicis pa
tronis p iudicare nō intēdit; vt eos a fun
datiōib⁹ eccliaz nō retrahat vt dicit do
cto.7 Egidi⁹ belleme. i tractatu pmuta
tionū bñficioz eccliaſticorū parte. j. q.3.
7. ad quintū.7 Guido i decisiōibus dal
phinatus. q.374. Ad hoc allego tex. sin
gu. i. c. decernin⁹. 16. q.7. vbi in cōcilio
Toletano q̄rto p̄stitutū ē his verbis. Be
cernin⁹ vt q̄d iū fundatores eccliaz i
hac vita sup̄stitēs fuerint; p̄ iudez locis
curā habeāt sollicitā. Itaq⁹ rectores ido
neos i eis dē basilicis; idē ipi epō offerāt
ordinādos. Qd si sp̄etis fundatozib⁹ re
ctores ibidē p̄sumpserit ordinare ep̄s; 7
ordinationē suā irritā nouerit; 7 ad vere
cūdiā sui alios i eoz loco (quos ipi fun
datores condignos elegerint) ordinari;
hec ibi. ex qb⁹ patet q⁹ institutio facta sp̄e
to patrono ē nulla ita tenet exp̄sse Egidi
us bellemeta decisiōe. 163. incipiente. Col
latio facta. nec obstat f̄m eū. c. illud. i fide
iure pa. q⁹ exponēdū ē ibi irritāda. i. irri
ta nūciāda; ne corrigat. d. c. decerninus
ar. l. ista. ff. de inoffi. testa. filie d electione
cō. post petitiā. i fi. 7 in. e. auditis. idem in
effectu voluit Abbas i. d. c. illud. i tertio
nota. dicēs q⁹ institutio ē ipso iure nulla
p. d. c. d̄cernimus. qd etiā sentit Jo. an. i
c. 2. d. offi. vica. li. 6. 7 exponit verbū irri
tāda. i. irrita nūciāda. v̄l ē irritāda; quo
ad effectū sicut d̄ facto p̄cessit f̄z abb. 7 p.

cedunt ista etiam si papa fecerit huius
modi collationem beneficij patronati nō
facta mentione patroni laici; nam 7 tunc
collatio est nulla ipso iure vt supra dictū
est. 7 late ac singulariter firmat idē Egidi
us bellemeta decisiōe. 752. incipiente
supposito i facto. 2. Maxie quando ius p̄
sentandi expectat ad regem. Efficatius
quidem ius patronatus h̄z rex in bene
ficijs; q̄s alij inferiores; 7 per consequēs
eius iuri nō ita de facili derogatur; sicut
aliorum nisi de rege exp̄ssa fieret mentio
f̄m docto. i. d. c. 2. d. pbe. li. 6. 7 ita hodie
dictat regula cancellarie. 60. que incipit
Item voluit q⁹ super quolibet beneficio
q⁹ l̄z difficiliter derogetur laicis; multo
difficilius derogatur talibus; cum dero
gatio regi facta tāto periculosior est ecclē
sijs; quanto opulentiores sunt dotatio
nes que cōiter fiunt a regibus 7 princi
pibus. Quapropter d̄ talibus maior mē
tio requiritur. cum sepe excipiantur a ge
neralibus regulis; iuxta nota. i. c. d̄ mul
ta. de pbe. ibi circa inblimes. 7 in cle. j.
de baptismo. 7 i extravagante. execrabi
lis. 7. nos itaq⁹. ibi. ac regū filijs. qui p
pter sublimitatē eoz 7c. Adduci p̄nt no
ta i. c. sedes. de rescrip. vbi i materia re
stringibili; non veniūt persone maiores
sub clausulis generalibus; tum ppter
eorum dignitatem; tum q⁹ vltra ius pa
tronat⁹ qd h̄nt iterest sua q⁹ boni plati p̄
fician⁹ i ecclijs; ne sint eis suspecti; vt su
pra dictū est; merito ergo rex poterit se
opponere executiōi mādati aplici p iudi
cātis sibi i iure patronat⁹; etiā si papa de
iure patronat⁹ mētionē fecisset exp̄ssa;
qm̄ 7 tūc militat rō sup q̄ se fundat glo. 7
docto. tenētes q⁹ l̄re pape generales nō
cōprehēdūt bñficia i quib⁹ laici h̄nt ius
patronat⁹. f. ne laici vidētes sc̄a papa v̄l
collatorib⁹ p̄tēni i iure p̄sentādi. turbent
ex hoc 7 ab eccliaz fundatiōe 7 dotatiōe
retrahant; iuxta nota. i. d. c. cū dilect⁹. d̄
iure patro. 7 i. d. c. 2. d. pbe. li. 6. vñ l̄z d̄ iu
ris rigoze papa p̄iudicari possit iuri pa
tronat⁹ laicorū; vt tradit i pallega. iurib⁹
2. nō ē fiēdū cū tāto regis 7 regni scā

De iure pa
tronatus qd
habēt reges

Qd si papa
facit mentio
nē de iure pa
tronatus lai
corum.

Quādo ex p
mo p̄cepto
pape p̄sumit
scandalū fu
turū nō pa
retur.

Reges hispa
ni labuerūt
ius patrona
t⁹ anteq̄ pa
pa reseruet
sibi beneficia
in curia va
cantia.

dalo; vt dicit Jo. mo. in. d. c. 2. 7. 7. pōti
sex. in fi. quē alij sequuntur; 7 fr̄sciscus
cardinalis i. c. p̄terea. el. j. de iure patro.
7 cōsilio. 57. Refert 7 sequit⁹ filin⁹ in. c.
nihil. d̄ p̄scrip. cō. 2. 7. 26. Dicētes; q⁹ si
ex p̄suetudine inmemoriali reges h̄nt ius
p̄ferēdi p̄bēdas 7 ex hui⁹ cōsuetudinis
violatiōe; oriet⁹ scādālū p̄mittēdū ē sibi
vt bñficia p̄ferāt q⁹ cū scādalo nihil fiē
dū ē. c. nihil. d̄ p̄scrip. cū p̄cordatijs mul
to forti⁹. Idē videt⁹ circa p̄sentatiōis q̄ ca
dit i laicū; vt nota. in. c. q̄nto. de iudi. Ad
hoc bñfacit qd notāter voluit Inno. i. c.
inq̄sitiōi. d̄ sen. ex. in fi. vbi dicit; q⁹ si ex p̄
cepto iniusto pape vehemēt⁹ p̄sumit sta
tū ecclē turbari v̄l alia mala vētura eē;
nō ē parēdū mādato imo peccaret quis
obediēdo; cū debeat futura mala p̄cane
re; nō iuuare f̄m eū quē oēs sequuntur
Siquidē papa dignitates 7 alia benefi
cia ad p̄sentationem regis hispanie p̄
tinētia concederet; eius p̄sentatiōe ne
glecta; cui dubiū qn rex ip̄e 7 regnicole
scandalizarentur; 7 ab eccliarum edi
ficatione 7 dotatione retraherentur; vt
patet ex p̄dictis. grauissimū est enim
qd multis sudoribus 7 sumptibus per
eos 7 eorum antecessores acquisitum est
ab eis sine culpa auferri. ar. c. super hoc
de renuncia. 7. c. accedēs. sc̄do. vt lite nō
contel. ff. de proba. l. cum de indebito.
cum filiabus. vñ si tali mandato paretur
vehemēt⁹ posset status ecclē pertur
bari; q⁹ charitas minueretur i mētibus
fidelium. Cū viderent summū pōtificē
a quo iura prodeunt; pias voluntates
defunctorum immutare; seu ius patro
natus qd laici ex eccliarum edificatio
ne 7 dotatiōe acquisierūt; sine causa tol
lere. Retraherentur enim laici hoc vi
dentes a talibus operibus; qd redunda
ret in opprobriū dedecus 7 graue ecclē
fiarum damnum; 7 in derogationem iu
ris patronat⁹ regib⁹ hispanie ex causis
supradictis acq̄iti multo tpe anteq̄ pa
pa reseruet sibi beneficiorum collati
tionem in curia vacatiū. Illa aut⁹ reserua
tio in p̄iudiciū iuris iā q̄siti; recte fieri nō

potuit; vel saltē nō p̄sumit facta ea inten
tiōe vt iuri patronat⁹ regio antea q̄sita
derogaret. Semp enim iste dispositiōes
pape h̄ac habēt interpretatiōē; vt iuri al
teri nō ledāt; nisi hoc exp̄sse in eis dicat⁹
vt ex iā dictis satis patet.
Item si hec p̄eminētia regib⁹ n̄ris nō
obseruaret; sicut eoz ātecessorib⁹ obser
uata est; iniuria fieret illis; nā iniuria fit
successori si d̄negat sibi p̄uilegiū qd p̄de
cessori fuit p̄cessus; l̄z p̄sonaliter; q⁹ ea rō
ne q̄ p̄decessori fuit p̄cessus; p̄cedi debuit
7 successor; vt dicit tex. cū glo. i. l. j. 7. pe.
ff. d̄ aq̄ quotti. 7 est iua. vbi d̄ q⁹ si aliq⁹
h̄z p̄uilegiū p̄sonale ducēdi aquā ad fun
dū suū; iniuria fit ei q⁹ succedit i fundo; si
deneget sibi p̄sile p̄uilegiū. Ex quo dice
bat ibi Bar. 7 in. l. j. in fi. ff. de p̄ui. credi.
Quē alij sequunt⁹; q⁹ si fundus vel res
emphiteotica reuertit⁹ ad eccliam p̄ mor
tē vassalli v̄l emphiteote; p̄lat⁹ facit iniu
riā heredi; si ei petēti nō facit renouatio
nē seu p̄cessionē sicut habuit defunctus
An dicit q⁹ heres poterit adire superio
rē illi⁹ p̄lati; 7 facere eū cōpelli ad p̄cedē
dū. Idem tenet Anto. in. c. j. d̄ locato. 7
Abb. i. c. bone. el. 2. d̄ postula. pla. p̄ illū
tex. cū glo. fi. 7 i. c. fi. 100. di. A tali aut⁹ in
iuria q̄ ē iusticie actor abstinere d³; ne in
de nascant⁹ iniurie vñ iura nascūtur vel
p̄cedūt. l. meminerint. C. vñ vi. 2. q. j. c.
puenit. c. nōnulli. d̄ rescrip. c. q̄liter 7 q̄n.
el. j. d̄ accusa. p̄sertis cū in casu n̄ro p̄uile
giū cōcessum sit dignitati non p̄sone. de
quo papa cert⁹ ē; v̄l saltē certificat⁹; p̄su
mit reuocare velle qd male gessit. c. 2. de
auctoritate 7 vsu palij. c. j. ne sede vacan
te. paciēter igit⁹ sustinebit si nō fecerit p̄n
ceps qd papa indistincte mādauit; vt ex
p̄dictis sat⁹ apparet Et p̄sequēter exe
cutores differre debēt mādati executio
nē maxime cū papahoc nō examinaue
rit. vñ oppositis exceptiōibus corā eis q̄
sunt legitime; sup̄sedere debēt i executi
one 7 de illis cognoscere vel ad papā re
mittere anteq̄ mādātū ex arrupto exe
quant⁹; imo is in cuius fauorē fieret exe
cutio causa nō cognita; puaret iure suo.
b itj

Iniuria fit
successori si
nō cōcedūt
ei quod an
tecessori fu
it cōcessus.

Emphiteo
tis.

De execu
toribus.

Ad mandatum
extra iudicia
le non trāsit
in rem iudi-
catam.

I. meminerint pallegata. videmus enim
q̄ si cōmittat executio sentētie; 7 sic ne-
gotio liquidator: tñ exceptiōes legitime
admittant: 7 earz cognitio ad papam re-
mittit: vt fraudes 7 mēdacia cessent. c. d.
cetero. de re iudi. cū cōcordatijs. Siqui-
dē ex parte regis 7 regine dñoz nostro
rū hec exceptiones 7 cause essent expō-
te: nulli dubiū quin tales p̄uisiones nō
emanassent: cū tāto regni scādalo: tāta-
q̄ regis 7 regine iniuria 7 incommodo:
Que autem mouissent papam: mouere
etiā debēt eius delegatos vel iudices. c.
sup litteris. de rescrip. vnde citra reme-
diū appellationis: tute ex his causis 7 si-
milibus nō parebit mādato 7 p̄uisioni
populi sine aliquo excōicationis metu.
Quia in his mādatis extra iudicialibus
que nō trāseūt in rē iudicatā. c. concerta-
tiōi. de appel. 3. nno. in. c. ad aures. de tē-
po. ordi. 7 in. c. 2. de in integrū resti. non
est necessaria appellatio. q̄uis tutius sit
appellare. Quamq̄ ergo papa in bene-
ficialibus plenissimā habeat potestatem:
vt supra dictū ē. Tamē nō debet illa vti
cū alterius p̄iudicio: presertim laici. cum
nemo iure suo p̄iuari debeat sine causa:
quia hoc esset p̄tra equitatem naturalē.
c. 2. de consti. regula sine culpa. de regu.
iu. lib. 6. cū p̄cordantijs. Quisquis alte-
rius ius detrahit: iniusticiā facit. 22. di.
c. j. vbi glo. dicit. q̄ papa non debet de-
trahere vni ecclesie vt det alteri. de quo
in. c. constitutus. de religio. domi. nisi p̄-
uideat de bono cambio: vt vult 3. nno. i.
c. nisi cum p̄idem. de renūcia. quē mul-
ti referunt 7 sequūtur. de quibus p̄ feli-
nū in. c. que in ecclesiis. de consti. Si-
quidem hoc est iniustum: ergo illicitum
7 peccatum: 7 sic pape indecens: qui de-
bet iuste omnia agere: cum eius sentētia
facit ius: vt ceteri debeant similiter iudi-
care. c. in causis. d. re iudi. Nā 7 ei⁹ gesta
debent conformari redemptori nostro.
de electio. c. significasti. Omne enim in-
decens p̄m theologos ē deo impossibi-
le: que aut decētia potest eē q̄ quis sine
causa p̄iueat iure suo: forte vigilijs 7 ex-

penis suis vel suoz antecessoz quesito
vt dicto. c. super hoc. d. renū. 7 precipue
in papa qui debet habere meliorē zelum
omnibus alijs. 24. q. j. c. officij. p̄pterea
nunq̄ presumitur aliquid facere cū alie-
na iactura: vt supra dictum est. Merito
igitur in executione mandatorum suoz
super sedetur donec ipse consulatur 7 ple-
nius informetur.

Ex his pariratione idem puto
dicendus i
prouisionibus beneficiorum patronaliū
in quibus laici habent ius patronatus:
vt ē videre in episcopatu palētino Le-
gionensi 7 Calagoritano. vbi ad presen-
tationem loci vicinorum episcopus be-
neficia confert a tempore immemoriali.
Sed nunc romani pontifices aliquan-
do ea concedunt cum derogatione iu-
ris patronatus laicorum. Quāuis enim
illud possit facere papa: non tamen sta-
tim 7 indistincte parendum est: sed pa-
pe referendum damnum 7 incommodū
quod ide ecclesijs p̄uenire potest: tum
quia laici a fundatione ecclesiarum 7 ca-
pellarum earumq̄ dotatione 7 donatio-
nibus abstinere propter hoc: tum q̄
per viam presentationis meliores 7 ma-
gis idonei 7 affecti assumunt. Tum etiā
quia laici 7 laicorum vicini videntes na-
turales loci p̄fici: 7 ad beneficia admit-
ti filios suos ad studium mittunt: eosq̄
multipliciter edoceri faciunt in his que
ad sacerdotium sunt necessaria: quia ma-
gis idone⁹ presertur minus idoneo p̄m
statuta 7 constitutiones illius episcopa-
tus 7 etiam aliorum. non est quippe veri-
simile q̄ si de his 7 alijs papa informa-
ret: vellet potius extraneo 7 ignoto seu
alienigene beneficium cōferre q̄ natura-
li. Quz naturales regulariter extraneis
preferendi sint. ar. l. si quis ad declinan-
dam. C. de episco. 7 cleri. 7 l. nulli licere.
traditur per glo. in. c. j. de testa. lib. 6. in
verbo pauperes. Ad idē facit. l. centū.
C. de anonis civilibus. lib. 11. vbi hoc no-
tat 3o. de plateis. poterunt ergo natura-
les vel hij de quorum p̄iudicio agit se

§. 12.
De benefi-
cijs palētine
diocesis.

Naturales
preferunt ex-
traneis.

Appellatio
a papa male
informato.

¶ Papa reno-
cat quod ma-
le fecit.

¶ Papa nihil
iniquius face-
re p̄sumitur.

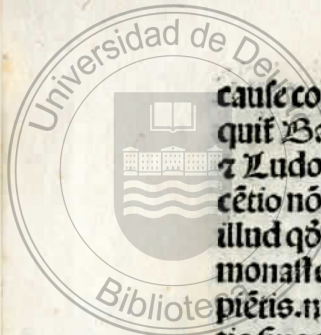
Supplica-
tio an suspen-
dit effectum
mādati.

opponere ne mandatum pape executio-
ni mandetur 7 appellare a papa male in-
formato: ad ip̄s bene informatum: vt re-
uocet qd̄ male fecit: vt Vulgo dici solet
iuxta notata in. c. tū ex lris de integrū re-
stitu. 7 in. l. j. ff. de appe. 7 in. l. j. C. de re-
latio. non q̄ ista sit vera appellatio de
cuius natura est q̄ fiat de minori ad ma-
ioriē. 2. q. 7. c. anteriorum. §. sanctim⁹. 7.
§. illo videlicet. c. non putamus de con-
sue. li. 6. c. romana. de appe. eo. li. auct. d.
appel. p̄ totū. Sed magis ē supplicatio
humilis p̄ quā supplicat pape humili-
tatem factum iterūz examinet vt rei
veritatem agnoscat: 7 deinde suam vo-
luntatem declaret. vt auct. hcc supplica-
tio. C. de precibus impera. offe. notatur
in. c. pastoralis. de appe. solet enim papa
cui aliqd̄ subreptū est: id ip̄m retractare
quod egit: ad preces eorum quorum in-
terest: vt fecit 3. nno. centius papa 7 habe-
tur in. c. veniam. 35. q. 9. idem fecit 11. co-
laus papa: vt. c. sententiam eadez causa
7 questione: vbi notāter dicit: q̄ snia ro-
mane sedis potest in melius cōmutari:
cum aut subreptū aliquid fuerit: aut ip̄a
pro consideratione etatum vel temporū
seu grauiū necessitatum dispensatione q̄
dam ordinare decreuerit: qm̄ 7 egregiū
paulum apostolum dispensatorie legi-
mus quedam fecisse: que postea repro-
basse legitur. idem vult tex. in. c. aplice.
eadem causa 7 questione. Romani ergo
pontificis intentio est: nihil iniquum v̄l
perperam facere. qd̄ si fecerit: emēdare
intendit de veritate negotij informatus
vt patet ex pallegatis iuribus. 7 ex. c. si
quando. de rescrip. cuius supra facta est
opportuna mētio. Qui ergo suspēdit v̄l
super sederi facit in executione mandati
apostolici iniusti: ex quo iure 7 papa per-
mittēte facit: nec penas nec cēsuras incur-
rit: cū non resistendi animo: sed potius
humiliter supplicādi 7 informandi ip̄m
romanū pontifi. hoc faciat vt late ac dis-
fuse in p̄cedētibus dictū ē. C. Preserti-
q̄ p̄m aliquos supplicatio hz effectū sus-
pēsiuū sicut appellatio. ita dicit 11. osti.

i. c. pastoralis. d. appel. Quē refert 2. lib.
ibi in. §. verū. cō. j. 7 in glo. in. 7. execu-
tionē. allegat nota. in. d. c. tū ex lris. 13. i.
cōtrariū videt tex. 7 ibi notat Bal. i. l. j.
C. vt lite p̄. qd̄ p̄cedere d̄z d. iure civili:
sec⁹ d. iure canonico. 7 p̄ hoc defendi sa-
tis p̄babit pōt id qd̄ nos regij cōsilia-
rij quottidie in regio senatu facim⁹. Pre-
cipimus enim q̄ qñ alique littere aplice
emanauerint circa bñficia 7 dignitates:
quorum p̄sentatio ad regē vel alias p̄lo-
nas sc̄lares spectat: vt sunt bñficia p̄fi-
monialia i epatu palētino Legionensi.
7 Calagoritano 7 alijs: super sedetur i
executione: donec lre ad regiū deduca-
tur senatū: vt videatur an aliquid in eis
contineatur qd̄ reges vel patronos lai-
cos tāgat Quo cognito: supplicet humi-
lit pape vt sua sanctitas dignet i formari
d̄ veritate: 7 regis vel patronoz 7 filioz
patrimonialiū grauiamē reuocet. Nec p̄
hoc vt arbitroz excōionē v̄l alias penas
icurrim⁹. Eū iure 7 papa p̄mittentibus
hoc faciam⁹ vt ex iā dictis sat p̄z 7 plene
dico i. c. ex eo. d. peni. 7 remi. i. recollecty.

Idē videtur dicēdū de monitorio
penali per qd̄ sub gra-
uissimis penis 7 cēsuris possessori man-
dat: vt p̄bēdā vel bñficiū qd̄ possidet di-
mittat 7 alteri cōcedat: motu p̄prio 7 ex
certa sciētia: nō enī indistincte ē parēdū
7 obtēperādū: imo pōt opponere posses-
sor de iure suo 7 appellare ne secus fiat p̄
p̄dicta: q̄ nō d̄z q̄s expelli a suo possessi-
one sine citatiōe 7 cause cognitiōe. c. j. de
cau. possessiōis 7 p̄petatis. c. in q̄ttuor.
d. maio. 7 obedi. 13. eps de p̄bē. li. 6. aucto-
ritate enī rescripti aut iterlocutorie iudi-
cis nō pōt: nō citat⁹ d̄ possessiōe repellit:
vt dicit tex. notādus i. l. si. C. si p̄ vim v̄l
alio mō. P̄ceptū autē p̄prie sine cause
cognitiōe sup re vel causa q̄ cause cogni-
tionē acq̄rit nō valet. vt sentit 3. nno. i. c.
cū venissent. 7 i. c. tū ex lris. d̄ i integrū re-
sti. 7 ibi clari⁹ Abb. ficulus. 7 cōsequēter
nō d̄z executiōi mādari vt voluit 3. nno.
i. c. p̄sultatiōib⁹ d̄ iure patro. i. p̄n. vbi di-
cit. q̄ missus i possessionē alicui⁹ rei sine

§. 13.
De monito-
rijs penali-
bus.

causae cognitione; non facit fructus suos. Sequitur Bal. in l. 2. p. c. C. de seruit. et aq. et Ludo. p. filio. 454. ad si. quis de Anno cetero non fuit memor. Confirmatus hoc per illud quod notanter dixit Anno. in c. cum ad monasterium. de statu regu. in si. glo. incipiens. nisi ex causa; ubi dicit quod dispensatio sine causae cognitione non valet; non solum si sit ex ordinaria potestate; sed etiam ex simplici indulto papae; qui contra ius potest sine causa dispensare; ut notatur in c. qui ecclesiam. de p. si. in c. p. posuit. de p. cel. p. re. Ideo voluit Anno. in c. dudum. cl. 2. si. co. si. idem est si papa mandatur. de elect. et in c. veniens. post principium. de filiis p. sby. Bal. in l. si testamētum. post principium. C. de test. Id. de imo. in l. quidam p. sulebat. ff. de re iudi. Abb. in c. at si clerici. §. de adulterijs. 7. colū. de iudicijs. et in c. p. terea. cl. 2. secunda colū. de testibus cogendis. Non obstat clausula motus p. prius; que in monitorijs solet poni et regulariter equiparatur clausule ex certa scientia iuxta notata in c. ad hec. de rescript. et in c. si motu p. prius. de p. bē. li. 6. et in cle. si romanus. eo. ti. q. l. 3. dicta clausula tollat subreptionem ut. d. c. si motu p. prius. non tamen habilitat personam inhabilem; ut notat ibi Archi. et Jo. an. glo. in d. cle. si romanus. in §. validam. ista enim clausula non tollit qualitates intrinsecas sicut in Rotas in nouis decisione. 3. nec ius tertij sicut in Rotas decisione. 4. Si ergo is per quo papa scribit est alienigena a regnis istis et propterea inhabilis ad obtinendum beneficia ex rationibus de quibus supra; et dicat lex regni nostri; quod ut audio fuit a papa approbata; ergo per clausulas motus p. prius; non tollitur illa inhabilitas. Et posito sine veritatis preiudicio quod clausula motus p. prius equiparetur clausule ex certa scientia; vel quod in rescripto sit expressa scientia; operabitur suum effectum in his quod consistunt in iure; secundum in his quod consistunt in facto; putet in casu predicto Tunc clausula ex certa scientia expressa vel tacita; nihil operatur. ut voluit nota. Bal. in l. si. C. sen. rescin. non poss. 2. colū. §. di cas etiam. Quod sequitur et multum comedat Andreas sicut in c. pastoralis. §. p. te

rea. 9. colū. de offi. dele. et vitalis in libro clausularum. in clausula ex certa scientia. dicens: quod clausula ex certa scientia nihil operatur; nisi princeps super facto causae cognitionem pre-miserit; ut ibi latius per eum.

Aduertendum tamen circa predicta monitoria penalia que quotidie emanant a sede apostolica; quod l. 3. videantur saepe executionem; et ab executione nullatenus sit incipiendum. l. nimis p. p. ere. C. de execu. rei iudi. l. vna. C. de phi. seq. stra. p. e. cum filijs. Si enim ordo non seruatur in executione; executio cassatur sicut in Anno. in c. venerabili. de offi. deleg. et Bal. in d. l. nimis. vbi talia monitoria executionem sapientia; prohibita videntur. ut. C. comminationes epistolas. per totum. maxime in l. iudex. Quam legem Bar. facit notabile per absoluto iussu iudicis de mittendo quem in possessionem alterius; ut non teneat de quo per eum plenius ibi et in l. meminerint. C. vbi vi. p. Anno. et alios in c. p. posuit. de p. cel. p. bē. Sed nihilominus talia monitoria promissa; reperiuntur de iure canonico quod civilis. Iure quidem civili in materia nunciatiois noui opis quod sit per iudicem. l. de pupillo. §. meminisse. ff. de no. ope. nuncia. et ibi glo. Bar. et alij qui dicunt quod monitorij sub illa clausula; si senseris te grauatum comparere allegaturus grauamen vel causam grauaminis; non tenent desistere medio tempore accepto ope; si comparere proponit infra tempus sibi assignatum; et allegat causam grauaminis; et hoc quoniam illa clausula ponitur alternative; puta vel si senseris te grauatum comparere et c. quia tunc sufficit alteram partem alternative adimplere. ff. de condi. insti. l. si heredes plures. facit l. si is qui ducenta. §. vtrum. ff. de reb. du. et ibi glo. et in l. si mancipium. C. si mancipium ita fuit. alie. De quo etiam per Bar. in l. filius familias. §. diui seuerus. ff. de legat. j. et ibi alij doctores praesertim Alexan. qui plura allegat que per ipsum videri possunt.

Iure etiam canonico sunt promissa ista monitoria; ut videmus in c. si aut. de coha. cle. et mu. ibi si ad secundam vel tertiam monitoriam.

§. 14.
Circa moni-
toria que ex-
ecutionem sa-
piunt.

Quo iure
monitoria in-
uenta fuerint.

De iuda iur-
diciis moni-
tione quod ope-
retur.

ne; et in c. si. de cleri. non residere. ibi si moniti non redierint. et in c. ex tue. et in c. in q. tuot. eo. ti. et in c. sacro. de sen. exc. et in c. cum in tua. q. ma. accu. p. nt. nota Anno. in c. tua. de coha. cleri. et mu. vbi inter cetera dicit. quod nuda monitorio iudicis quare um monet ut satisficiat; nec valet; ut citatio; nec habet vim citationis; quod parere non tenet; si iusta excusationem habet allegat. c. dudum. de presump. et c. quisquis. l. 4. q. j. vult dicere quod non tenet ut teneret citatio citationi enim semper quod tenet obedire; etiam si a non suo iudice fuerit decreta. ff. de iudi. l. si quis ex aliena. ff. de in ius voca. p. totum. et si quis ius dicenti non obtemperauerit notat in c. cum ordinem. de rescrip. Eiusdem sententiae fuit Anno. in c. cum venissent. de i. iteg. resti. vbi dicit quod mandata absoluta et nuda a clausula iustificatiua et causae cognitione; non habent vim diffinitiuam; nec in terlocutorie; nec in re tractantur iudicatae; etiam si non appellet. allegat. l. 3. et p. C. comminationes epistolas. Subdit tamen quod si quod vigore talis mandati solueret; non repetere. ff. quod me. causa. l. si. in si. Sed si cognitio prederet super hoc. si an talis prohibitio vel quid aliud fieri deberet; et postea interloquitur iudex vel superior fieri debere; tunc nisi appellaret; satis credit mandatum transire in re iudicata. ut ibi latius per eum et in c. ad aures. de tempo. or. Adhuc igitur Anno. videtur esse quod si monitorium emanauit sine causae cognitione simplici absque clausula si senseris te grauatum et c. non valet nec tenet; nec arctat ipsum monitum ad obtemperandum mandato. nec propterea incurreret penas vel censuras in monitorio pretetas; cum non habeat vim etiam simplicis citationis; de qua decisione faciunt doctores notabile festum; signatim Bal. l. ius alimentorum. ff. vbi pupillus educa. debet. et plures alij de quibus per Felinum in c. ecclesia sancte Marie. de p. si. colū. 21. §. 4. nota in c. si quis. de rescrip. colū. 2. vide Bar. in l. 3. §. 1. ff. vbi pupil. educa. de. qui dicit; quod si iudex faciat alicui preceptum sub pena; et non pareat precepto; talis pena poterit exigere; dummodo preceptum fiat cum causa;

De precepto
sub pena quod
pareat.

seu quod ipsum preceptum non sit nudum a causa; nec sit negocium in quo regatur ut preceat causae cognitio; nam tunc talis pena non posset exigere; quod preceptum nudum a causa non valet; ut vult Anno in l. quoties. C. de si de iussu. Bar. in l. filius familias. §. diui. si. co. ff. de lega. j. Bal. in l. p. §. iulius agripa. ff. de lega. 3. Et si iste pene imponitur; sit ut magis homines timeant; et ut euitentur atrocitas; non autem ut exigantur ad vnguem ita dicit Jo. reyne. in copendio suo feudo rum in c. imperiali. §. p. terea si iter. Et subdit quod si imponatur pena fustigationis vel amputationis pedis vel pena oris et psonae; de qua loquitur glo. in auct. de armis. §. oportet. tales pene non exiguntur ad vnguem; sed reducuntur et mitigantur ex arbitrio iudicis sicut enim quod refert et sequitur Jaco. de scogorgio in tractatu feudoz in pte dictis; vassalli promiserunt recognoscere dictum feudum. colū. 4. §. addite. quod iste magne pene. pena autem excisionis est maior pena quam reperiatur in iure; ideo non est ferenda per leuibus culpis; ut. c. nullus. et c. nemo. ii. q. 3. dico late in c. p. vras. de dona. in l. virum et vxor. colū. 63. §. caueat tamen. vbi late ostendo excisionis grauitatem; ergo illa non incurritur quis statim non obtemperet talibus monitorijs penaliibus; ut prius informent iudex vel superior de veritate; et expectet secundam iussio; ut infra latius subiiciamus. Tale enim preceptum sine causae cognitione; executionem non meretur. l. interlocutio. et in l. per grama. C. comminationes epistolas. Sed erit necessarium nouus processus et inia per quas imponi poterit multa ei qui superioris precepto non paruit. l. 2. §. 1. ff. si quis ius voca. non ierit. et l. j. in p. et vtroque per Bar. ff. si quis ius dicenti non optet. de quo etiam per Bar. i. d. l. j. C. de execu. rei iudi. p. Jo. an. in addi. ad specu. ti. de aduocato. §. seq. §. studeat. et per alios de quibus per Alexan. in d. §. diui. penul. co. sequitur Ange. aretius in §. curare. p. p. si. insti. de actio. dicens se vidisse ita praticari et obseruari. Si igitur monitorium penale emanat contra aliquem quod dimittat beneficium et illud restituat Tunc infra decem dies

pena exci-
sionis

Preceptum
sine causae co-
gnitione non e-
xecutioni man-
dandum.

Preceptum
sub pena ex-
citationis.

Adnotus pro
p. rns.
Certa scien-
tia.

als eū excōicat papa vel ei⁹ delegat⁹ zc. si cum illo lis nō fuit habita nec cause cognitio adhibita; q̄uis nō obtēpet; nullā excōicationē iurrit; nisi forsan tale p̄ceptū emanasset sup eo qd etiā pte p̄sente z iuita p̄cipi potuisset. qz tūc tāto magis fieri pōt pte absente z ignorāte. l. q pōt. ff. d. regu. iu. ita dicit Jo. an. i specu. ti. de sentē. s. spēs. s. habeo dubiū zc. vtpu- ta si eēt timor scādali; tūc iudex pōt hoc facere iuita pte. l. qd iussit. z ibi glo. ff. de rei iudicata. l. relegator. ff. de iterdi. z re leg. l. eq̄simū. ff. d. usufructu. hoc secut⁹ ē Ludo. ro. i. d. s. meminisse. s. Ange. aretin⁹ i. d. s. curare. hoc nō approbat; imo tenet indistincte p̄dicta; qz tale p̄ceptū sit fundit⁹ nullū p ratiōes Jo. an. z Bar. Nec obstat qd d̄r d̄ eo qd pōt fieri me inuito zc. qz hec nō ē bona p̄sequen- tia; qm̄ si fuisset p̄sens z citatus; forte su- is rōnib⁹ traxisset iudicē in snias suā. ar. l. itē si vn⁹. s. si. cu. l. sequēti. ff. de arbi. igit fuit citādus eū possit ledi. als nō va- let; vt i p̄cedētib⁹ dictū ē. ad hoc. l. nā ita diu⁹. ff. d. adop. l. de vnoquoqz. in p̄n. ff. de re iudi. Terti⁹ ergo possessor qz p̄tēd- it se h̄re ius z nūq̄ fuit citatus; pote- rit de iure suo excipe z nō obtēpare. z si opus fuerit appellare; qd ē oppositio z appellatio iuuabit eū; z alios s̄lt nō pa- rētes; vt puta capitulū; z singulares de capitulo qb⁹ forsan mādātū dirigebatur qm̄ si mādātū nō tenuit quo ad p̄ncipa- lē p̄sequēter nō tenebit quantū ad alios quibus vt executoribus dirigitur vel in- timatur; vt quottidie fit.

Appellatio
p̄ncipalis in
nar. alios.

S. 15.
Mādātum
euz clausula
si senseris te
grauatur zc.

¶ Vno tamē casu valebit mādātū p̄ceptū sine penale mo- nitorij. q̄uis cause cognitio non p̄cesse- rit. s. qm̄ fuit iustificatū cū clausula. si sen- seris te grauātū cōpareas; vt dictū ē in p̄cedētibus; als euz excōicat; nisi fecerit qd in mādato p̄tinet. Tales enī l̄re vel p̄ceptū h̄nt vim cuiusdā citationis. An si cōparet; resoluit in vim simplicis cita- tionis; z ita cōiter practicat p̄curatores qm̄ reus cōparet; qz petit dictū p̄ceptū; reduci ad simplicem citationē. ita dicit

Bar in. d. l. j. C. de execu. rei iudi. Bal. i. l. ij. C. de epi. au. in s. venio ad verbalē. z in. l. actio. C. de trasac. in s. qrit dñs Jacob⁹ zc. Ange. z Jo. d. in o. i. d. s. me- minisse. Inno. in. d. c. si. de roba. cleri. z mu. sentit Bal. in rubrica. C. cōminatio- nes epl̄as. Salicet⁹ in. l. j. eo. ti. Est glo; ordinaria ad quā totus mūdus recurrit in. c. ex pte. el. j. de verbo. sig. glo. si. que vult. qz ante citationē rei anteq̄ p̄stet de causa pōt p suas l̄ras p̄cipe absenti vt satisfaciāt vel cōpareat; als excōicat eū. Ex hoc enī p̄cepto ante cause cognitioēz facto; nō potest dicere re⁹ se grauātū; ex quo iudex iustificauit p̄ceptū. Nā ppter illā iustificationē vt cōpareat; resoluit p̄ceptū in simplicē citationē si vult cōpa- rere. z fuit adinuēta hec practica p̄ facili- ori exitu iudicioz. Pm̄ Abb. i. d. c. ex pte. Idem tenet ille post Card. in. c. j. de cā- posse. z p̄prie. z Bar. in cle. dispēdiosa. d. iudi. 7. colū. in fi. vbi dicit; qz si eps vel let. p̄ierre snias excōis in aliquē nō soluē- tem decimas; oportet qz excōicet mō p̄- dicto; qz forte h̄z iste p̄uilegiū v̄l aliam ex- culationē. ar. c. l. 3. eps. de p̄bē. li. 6. vñ si cōpareat z exculationē ostendat; cū gra- uamēzcludat; excōicationē euabit. s. z eū z bñ. Qm̄ tale p̄ceptū siue monitorij h̄z duas ptes principales; vna ē monito- rij; alia citationis. Monitorij duplex est p̄s; vna ē vt is cui dirigitur emēdet ma- leficiūz vel tale quid faciat; vel ablata re- stituat. Alia pars ē vt cōpareat allega- tur⁹ cāz rōnabilē q̄re id minime iplere te- neatur. z si neutrū in termino primi mo- nitorij (nō dico citatiōis) fecerit; itelligi- tur excōicat⁹ ex offensa manifesta; dico manifesta; qz p collationē z possessionē i- vim illi⁹ habitā d̄ qb⁹ p̄stat; illa facta ē ve- ra z manifesta; non restituēdo z mādā- do vt monit⁹ erat iuxta glo. Inno. hosti. z alios in. d. c. ex pte. Fuit etiā excōicat⁹; qz necdū nō fecit illa; s̄ nec cōparuit alle- gatur⁹ causas rōnabiles ex qb⁹ ad illa nō teneret ideo nō cōparēdo ppter p̄tu- maciā incidit in excōionem. Alia ē pars p̄ncipal⁹ monitorij; z ista ē simplicis cita-

Monitorij
h̄z duas par-
tes.

Quomodo
sunt opponē-
de exceptio-
nes.

Coram quo
sunt excepti-
ones oppo-
nende.

Appellatio
suspēdit effe-
ctū p̄cepti.

cf. 2 qo. n.
4 y 5.

tiōis. z hecest duplex vna p̄tinēs simpli- cē citationē ad certificandū de paritiōe. Secūda ē ad videndum z declarari inci- disse zc. z sic alia pars monitorij est sim- plex citatoria. mō qz in termino istū cita- tiōis cōparuisse d̄r; videamus quid se- cit allegauit declinatoriā z subreptionēz cōmissionis; z nō ē dubiū qz per hoc nō cuitauit p̄tumatā ita absolute cōparēs z p̄tēstās d̄ nō cōparēdo corā ip̄o tanq̄ corā iudice; debet enī loqui; vt singulari- ter docet Inno. in. c. cumana. de electio. videlicet pponere rationes z causas ius- tas q̄re non debeat p̄dēnari q̄uis sit iu- dex. Sed si compareat z dicat. Cōpareo corā vobis inquantū sitis iudex; z tales exceptiones oppono; quib⁹ apparet nul- litas vel iniusticia p̄cepti; p̄ceptū resolui- tur in simplicē citationē; z p̄sequēter nō incidit in excōicationē. C̄l̄as aut ex- ceptiōes opponere poterit aut corāz papa v̄l ei⁹ ad hoc delegato vel corā executore qb⁹ oppositis sup̄sedeat in executio- ne iuxta notata in. c. de cetero. z i. c. quo ad cōsultationē. de re iudi. maxime si ex- eisdē iustis causis appellatio interpona- tur; q̄ sunt exp̄imēde in appellatiōe tan- q̄ si appellaretur ab interlocutoria; me- ra vt notāter voluit Abb. in. d. c. quo ad p̄sultationē. ad si. z sequūtur ibi moder- niores. Ista enī appellatio sic interposi- ta suspēdit effectū p̄cepti iuxta notata in l. j. ff. ad turpi. in. c. pastoralis. s. p̄terea. de offi. de. z in. c. p̄terea. de appel. hoc in terminis n̄ris tenet Ancha. in. d. confi. 241. Idē tenet Egidius belemera decisi- one. 160. incipiente. si a tpe publicationis. Dices qz si infra dies p̄tētos in monito- rio vel executorialib⁹ qdantur ad aliqd faciendū vel implendū ille p̄tra quē mo- nitorij vel executoriales diriguntur; ap- pellauerit ex causa p̄babili; q̄ p̄bata de-

beret legitima reputari; iuxta notata in c. vt debet⁹. de appel. cū simi. talis appel- latio suspendit effectū monitorij vel exe- cutorialiū; vt. d. c. p̄terea. de appel. z ibi Inno. Pm̄ Egidij vbi supra. qd ē valde signādū ad p̄positū nostrū. Ista aut dies i monitorio vel executorialib⁹ assignati; currunt a tēpore sciētiēz notificatiōis. l. auus. ff. de calūnia. z. l. cū sex. ff. d. edili. edicto. Pm̄ eū. Ego addo glo. nota. in. c. p̄certationi. de appel. lib. 6. in verbo sci- uerit. vbi habet qz nō d̄r quis scire actū nisi sciat tenorē act⁹ z p̄ eū se grauari. de qua glo. i diuersis p̄positis doctores fa- ciūt mētiōē. facit etiā glo. in. l. quemad- modū. C. de agrico. z cēsi. lib. 10. verbo. z emptor. in p̄m. z ibi notat Ange. infe- rēs ex ea multa q̄ videri possunt. Quā- uis ergo lapsi sint dies assignati in moni- torio vel executorialib⁹ a tēpore date; ni- hilominus admittitur is p̄tra quē diri- gitur infra illos dies q̄ incipiūt currere; non a tēpore date; s̄ a tpe sciētiē. Hoc aut remediū appellatiōis erit vtile p̄tra mādātū v̄l p̄ceptū pape; vel cuiusli- bet alterius iudicis vel superioris; etia; si cause cognitio z citatio p̄cederent; z res discassa foret; immo z iudicata; vt vi- detur Egidius loqui.

A quo tēpo-
re currūt di-
es monitorij

Appellatio
ab execu-
torialib⁹ qd ope-
retur.

C̄l̄ec sunt que circa p̄dictas p̄sultatio- nem mihi visa fuere; salua semp decisio- ne sacrosancte matris ecclesie; ac cuiusli- bet melius rectiusq̄ sentiēt; correctiōe. exactum fuit hoc opus in Valleoleti. 17. die Julij redemptiōis n̄re. Anno. 1504. Impressumqz nouiter Salmantice euz multis additionibus z cum tabula. An- no dñi. 1517. Die vero. 22. Aprilis.

¶ Cum p̄uilegio.

